

ჯგუფი ბანკი ქართუ

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
წლისათვის

ჯგუფი ბანკი ქართუ

სარჩევი

	გვერდი
ხელმძღვანელობის კასუსისმგებლობის ანგარიში 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოღებნილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	2-3
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	
სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში	4
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში	5
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში	7-8
კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები	9-70

ჯგუფი ბანკი ქართუ

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს დახურული სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუს („ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების კონსოლიდირებულ შედეგებს, კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კონსოლიდირებულ კაპიტალში ცვლილებებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებთან კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2012 წლის 7 მაისს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნოდარ ჯაფახიშვილი

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
მანანა ნადირაძე

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება ბანკის ქართუს და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული სრული მოგება-ზარალის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებისა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების მოკლე მონახაზს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ჯგუფის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და შიდა კონტროლის სისტემის უზრუნველყოფაზე, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ მიიჩნევა აუცილებლად ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრება ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენი სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ უტყუარი რწმუნება იმისა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას.

აუდიტი მოიცავს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. ამ რისკების შეფასებისას არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით, აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემებს, რომლებიც საჭიროა საწარმოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და რეალური წარდგენისათვის. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული ბუღალტრული პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული დაშვებების შესაფერისობისა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი კონსოლიდირებული საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

7 მაისი, 2012

თბილისი, საქართველო

ჯგუფი ბანკი ქართუ

სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი	4, 25	65,165	63,342
საპროცენტო ხარჯი	4, 25	(25,803)	(27,223)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის (აღიარებამდე)/აღდგენამდე		39,362	36,119
საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის (აღიარება)/აღდგენა	5, 24,25	(106,249)	1,572
წინა პერიოდში ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა		-	2,695
წმინდა საპროცენტო (ხარჯი)/შემოსავალი		(66,887)	40,386
წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებულ ფინანსურ აქტივებზე	6	1,543	(42)
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	7	2,897	11,672
საკომისიო შემოსავალი	8, 25	4,496	4,187
საკომისიო ხარჯი	8	(2,750)	(2,125)
გარანტიებისა და სხვა ოპერაციების რეზერვის ხარჯის აღდგენა/(აღიარება)	5	727	(243)
სხვა შემოსავალი	9, 25	2,570	4,951
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		9,483	18,400
საოპერაციო (ხარჯი)/შემოსავალი		(57,404)	58,786
საოპერაციო ხარჯები	10, 25	(17,838)	(17,051)
(ზარალი)/მოგება მოგების გაღასახალამდე		(75,242)	41,735
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	11,441	(6,206)
სულ მოგება-ზარალი		(63,801)	35,529
განეკუთვნება:			
ბანკის აქციონერებს		(64,191)	35,355
უმცირესობის წილს		390	174
		(63,801)	35,529

ღირეკტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნოდარ ჯაფახიშვილი

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
მანანა ნადირაძე

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

9-70 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ჯგუფი ბანკი ქართუ

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
აქტივები:			
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	12	26,789	22,555
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	13	15,479	2,901
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	14	27,601	89,278
კლიენტებზე გაცემული სესხები	15, 25	256,152	408,089
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები		322	245
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	16	6,414	18,147
ძირითადი საშუალებები	17	12,961	13,541
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივები	11	620	132
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	11	11,767	-
სხვა აქტივები	18	30,147	16,399
		<u>388,252</u>	<u>571,287</u>
სულ აქტივები			
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები:			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	19	25,998	66,646
კლიენტების ანგარიშები	20, 25	77,306	84,770
რეზერვები	5, 25	384	1,184
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	11	-	2,439
სხვა ვალდებულებები	21	2,130	1,950
სუბორდინირებული სესხები	22, 25	126,970	242,512
		<u>232,788</u>	<u>399,501</u>
სულ ვალდებულებები			
კაპიტალი:			
ბანკის აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	23	81,196	54,716
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		24,816	3,817
გაუნაწილებელი მოგება		48,014	112,205
		<u>154,026</u>	<u>170,738</u>
სულ ბანკის აქციონერებზე განაწილებული კაპიტალი			
უმცირესობის წილი		1,438	1,048
		<u>155,464</u>	<u>171,786</u>
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი			
		<u>388,252</u>	<u>571,287</u>

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნოდარ ჯავახიშვილი

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
მანანა ნადირაძე

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

9-70 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ჯგუფი ბანკი ქართუ

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნა- წილებელი მოგება	სულ ბანკის აქციონერებზე განაწი- ლებული კაპიტალი	უმცირე- სობის წილი	სულ კაპი- ტალი
დეკემბერი 31, 2009		54,716	3,817	76,850	135,383	874	136,257
სულ წლის სრული მოგება		-	-	35,355	35,355	174	35,529
დეკემბერი 31, 2010		54,716	3,817	112,205	170,738	1,048	171,786
აქციების გამოშვება კონვერტირებადი სესხის გამოშვება	23 22	26,480 -	- 20,999	- -	26,480 20,999	- -	26,480 20,999
სულ წლის სრული ზარალი		-	-	(64,191)	(64,191)	390	(63,801)
დეკემბერი 31, 2011		81,196	24,816	48,014	154,026	1,438	155,464

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნოდარ ჯავახიშვილი

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
მანანა ნადირაძე

7 მაისი, 2012
თბილისი, საქართველო

9-70 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ჯგუფი ბანკი ქართუ

**ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)**

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება მოგების გადასახადამდე:		(75,242)	41,735
კორექტირებები:			
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი/(აღდგენა) საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე		106,249	(1,572)
გარანტიებისა და სხვა ოპერაციების რეზერვის (აღდგენა)/ხარჯი		(727)	243
ზარალი/(მოგება) უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე		2,068	(942)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი		1,479	1,438
წმინდა დარიცხული პროცენტის ცვლილება		(6,268)	(3,351)
წმინდა (მოგება)/ზარალი მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე		(1,543)	42
ფულადი სახსრების (გადინება)/შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		26,016	37,593
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში (ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:			
მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(6,285)	(1,161)
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		32	3,633
კლიენტებზე გაცემული სესხები		51,639	(38,724)
სხვა აქტივები		(1,760)	(842)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		(40,705)	43,639
კლიენტების ანგარიშები		(7,415)	(25,813)
სხვა ვალდებულებები		484	392
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან, დაბეგვრამდე		22,006	18,717
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,253)	(4,172)
წმინდა ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან		18,753	14,545
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(1,424)	(1,263)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების რეალიზაციიდან		395	83
შემოსავალი მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ინვესტიციებიდან		26,445	16,841
ხარჯი მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ინვესტიციებიდან		(39,023)	(15,501)
დასაკუთრებული ქონებების შეძენა		(11,858)	-
გასაყიდად არსებული ინვესტიციების შესყიდვა		(77)	-
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების შესყიდვა		-	(12,179)
შემოსავალი დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების რეალიზაციიდან		11,733	-
წმინდა ფულადი სახსრების გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(13,809)	(12,019)

ჯგუფი ბანკი ქართუ

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ბაბრქელება)
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საფინანსო საქმიანობიდან:			
აქციების გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი		26,480	-
სუბორდინირებული სესხიდან მიღებული შემოსავალი		71,828	11,877
სუბორდინირებული სესხის გადახდა		(165,995)	-
წმინდა ფულადი სახსრების (გადინება)/შემოდინება საფინანსო საქმიანობიდან		(67,687)	11,877
<i>ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი</i>		(902)	(3)
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		(62,743)	14,403
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის დასაწყისში	12	107,155	92,755
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის ბოლოს	12	43,510	107,155

ჯგუფის მიერ 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გადახდილმა და მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 26,171 ათასი და 59,265 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ჯგუფის მიერ 2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გადახდილმა და მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 26,931 ათასი და 59,699 ათასი ლარი, შესაბამისად.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
 ნოდარ ჯავახიშვილი

7 მაისი, 2012
 თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
 მანანა ნადირაძე

7 მაისი, 2012
 თბილისი, საქართველო

9-70 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ჯგუფი ბანკი ქართუ

ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდაართული შენიშვნები
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

1. ორბანიზაცია

დასურული სააქციო საზოგადოება “ბანკი ქართუ” (შემდგომში “ბანკი”) არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოში 1996 წელს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი (“სეპ”). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს №229 გენერალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, სესხების და გარანტიების გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით, აგრეთვე დეპოზიტებით სარგებლობა.

ბანკის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 39ა.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნია ორი ფილიალი და ექვსი სერვის ცენტრი თბილისში, აგრეთვე თითო სერვის ცენტრი გორში, თელავსა და საჩხერეში და ფილიალები ქუთაისსა და ბათუმში.

ბანკი წარმოადგენს საბანკო ჯგუფის (შემდგომში “ჯგუფი”) დამფუძნებელ კომპანიას, რომელსაც გააჩნია ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებული შემდეგი შვილობილი კომპანია:

სახელწოდება	საქმიანობის ქვეყანა	ბანკის მფლობელობის საპროცენტო წილი (%)		საქმიანობის ტიპი
		2011	2010	
სადაზღვევო კომპანია შპს ქართუ	საქართველო	69%	69%	დაზღვევა

სადაზღვევო კომპანია შპს ქართუ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა 2001 წლის 13 სექტემბერს როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. კომპანიის ძირითად ბიზნეს საქმიანობას წარმოადგენს დაზღვევა, ძირითადად ჯანმრთელობის დაზღვევა.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს ქართუ ჯგუფი (საქართველო) ფლობდა ბანკის აქციების 100 პროცენტს.

ბიძინა ივანიშვილი არის ძირითადი აქციონერი, რომელიც აკონტროლებს ჯგუფის ოპერაციებს.

მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ ხელმოწერილ იქნა გამოსაშვებად 2012 წლის 7 მაისს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (“ბასს”) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (“ფასს”) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის (“ფაისკ”) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

წარდგენის კრიტერიუმის სხვა საფუძვლები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და ახლო მომავალში გაარქვებს მუშაობას. ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს გადაწყვეტილი აქვთ განავითარონ ჯგუფის ბიზნესი საქართველოში როგორც მცირე, ასევე მსხვილ ბიზნეს სექტორში. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპი მართებულია ჯგუფისათვის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტიდან გამომდინარე და მოკლევადიან ვალდებულებებთან მიმართებაში არსებული ისტორიული გამოცდილების გათვალისწინებით, რომლებიც დამატებით დაფინანსდება ჩვეული საქმიანობის პროცესში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების კონცეფციის საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით შეფასებული გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და გირაოში დარჩენილი ქონებისა, რომელიც განმარტებულია ქვემოთ მოცემულ პოლიტიკებში. ისტორიული ღირებულება ზოგადად ეფუძნება აქტივების სანაცვლოდ გადახდილი ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას.

ჯგუფი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) ან 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში (გრძელვადიანი) აღდგენის ან ანგარიშსწორების ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების გაქვითვა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ჯგუფი სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში არ ქვითავს შემოსავლებსა და ხარჯებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაქვითვა არ მოითხოვება რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, ან ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკით.

ქვემოთ წარმოდგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები.

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს ბანკისა და მის მიერ კონტროლირებადი საწარმოს (შვილობილი კომპანიის) ფინანსურ ანგარიშგებებს ყოველი წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი გულისხმობს ბანკის მიერ საწარმოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკის მართვას მისი საქმიანობიდან სარგებლის მიღების მიზნით.

საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებები კორექტირდება ჯგუფის მიერ გამოყენებულ ბუღალტრულ პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ჯგუფის წევრებს შორის არსებული გარიგებები, ნაშთები, შემოსავალი და ხარჯები იქვითება კონსოლიდაციის დროს.

უმცირესობის წილი

უმცირესობის წილი წარმოადგენს მოგების ან ზარალის და შვილობილი კომპანიების წმინდა აქტივების წილს, რომელიც არ არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ ბანკის მფლობელობაში.

სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში უმცირესობის წილი წარმოდგენილია ცალკე, ხოლო ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში იგი შედის კაპიტალში დამფუძნებელი აქციონერი კომპანიის კაპიტალისაგან დამოუკიდებლად.

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი, ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების (ყველა მიღებული, ან გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, გარიგებების ხარჯების, სხვა ფასნამატებისა და დისკონტების განუყოფელ ნაწილს) დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

სესხის საკომისიო გადასახადი ექვემდებარება გადავადებას მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე. სადაც შესაძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ ამონაგებზე. სადაც შეუძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში სასესხო ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც სასესხო ვალდებულების ხელშეკრულების ვადა იწურება ყველანაირი სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, თავისუფალ სახსრებს საკორესპონდენტო და ვადიან სადეპოზიტო ანგარიშებზე და ბანკებზე გაცემულ ავანსებს ოთხმოცდაათ დღემდე დაფარვის საწყისი ვადით, რომელთა კონვერტაცია ფულად სახსრებად შესაძლებელია მოკლე ვადაში და რომლებიც ითვლება ლიკვიდურად, გარდა პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციებისთვის განკუთვნილი საგარანტიო დეპოზიტებისა. ფულადი სახსრების მოძრაობის განსაზღვრის მიზნით, საქართველოს ეროვნულ ბანკში მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტის გამოყენება ექვემდებარება შეზღუდვას და არ განეკუთვნება ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები აისახება ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეგულარული ხასიათის შესყიდვისა და გაყიდვის აღიარება ხორციელდება ანგარიშსწორების თარიღის მდგომარეობით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხორციელდება რეალური ღირებულებით. გარიგების ღირებულება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვას და გამოშვებას (მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) ემატება, ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებას. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების ღირებულება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებასა და ზარალში.

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: „მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები“, „დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები“, „გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები“ და „სესხები და მოთხოვნები“. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების სპეციფიკასა და დანიშნულებაზე და განისაზღვრება თავდაპირველი აღიარებისას.

მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები იმ შემთხვევაში კლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივად, თუ ფინანსური აქტივი გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივად კლასიფიცირდება, ან მოგებასა და ზარალის მეშვეობით აისახება რეალური ღირებულებით.

ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად ხორციელდება, როდესაც:

- შესყიდულია ახლო მომავალში გაყიდვის მიზნით; ან
- თავდაპირველი აღიარებისას წარმოადგენს იდენტიფიცირებადი ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელის ნაწილს, რომლებიც ერთად იმართება და არსებობს მათგან მოკლევადიანი მოგების მიღების ობიექტური მაჩვენებელი; ან

- განეკუთვნება დერივატივებს და არ მიიჩნევა ჰეჯირების ეფექტურ ინსტრუმენტად).

ფინანსური აქტივები, სავაჭროდ გამიზნული ფინანსური აქტივების გამოკლებით, მოგება-ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას იმ შემთხვევაში შეიძლება აისახოს რეალური ღირებულებით, თუ:

- ამგვარი ასახვით ელიმინირდება, ან მნიშვნელოვნად მცირდება მოსალოდნელი შეუსაბამობა აღიარებასა თუ შეფასებაში;
- ფინანსური აქტივი შეადგენს ფინანსური აქტივების, ან ფინანსური ვალდებულებების, ან ორივე ჯგუფის ნაწილს, რომელიც იმართება და ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე ჯგუფის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან ინვესტირების სტრატეგიის შესაბამისად, და დაჯგუფების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა შიდა მოხმარებისათვის მათ საფუძველზე ხორციელდება; ან
- იგი წარმოადგენს იმ კონტრაქტის ნაწილს, რომელიც მოიცავს ერთ, ან მეტ ჩართულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტს და ბასს 39 “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება” ნებას იძლევა ერთიანი კომბინირებული კონტრაქტი (აქტივი ან ვალდებულება) რეალური ღირებულებით აისახოს მოგებასა და ზარალში.

მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით აისახება მოგებასა და ზარალში გადაფასებისას წარმოქმნილი მოგებისა და ზარალის გათვალისწინებით, რომელიც წარმოდგენილია წმინდა ზარალში სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები წარმოადგენს არადერივატიულ ფინანსურ აქტივებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული ვადებით. ჯგუფს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადის დადგომამდე. ამგვარი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდზე დაფუძნებული ამორტიზებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით.

იმ შემთხვევაში თუ ჯგუფი იძულებული იქნება დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები (გამონაკლისი სპეციფიური გარემოებების გარდა) დაფარვის ვადამდე გაყიდოს, ან მოახდინოს მათი რეკლასიფიკაცია, ამას მთელ კატეგორიაზე ექნება გავლენა და საჭირო გახდება მათი რეკლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად. უფრო მეტიც, შემდეგი ორი წლის განმავლობაში ჯგუფს ეკრძალება ნებისმიერი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების სახით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები წარმოადგენს არადერივატიულ აქტივებს, რომლებიც ან გასაყიდად არის გამიზნული, ან არ კლასიფიცირდება როგორც (ა) სესხები და მოთხოვნები, (ბ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, ან (გ) მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები.

ჯგუფს გააჩნია ინვესტიციები აქციებში, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, თუმცა ისინი კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდად არსებული აქტივები.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები კაპიტალში, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე და რომელთა რეალური ღირებულების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, ფასდება თვითღირებულებით თითოეული ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისათვის დადგენილი გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის გამოკლებით. ინვესტიციის ჩამოწერის, ან მისი გაუფასურებულად აღიარების შემთხვევაში ინვესტიციის გადაფასების რეზერვში დაგროვილი მოგება ან ზარალი რეკლასიფიცირდება მოგებაში და ზარალში.

სესხები და მოთხოვნები

მოთხოვნები, სესხები და სხვა მოთხოვნები განსაზღვრული ან ფიქსირებული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე, კლასიფიცირდება როგორც „სესხები და მოთხოვნები“. სესხები და მოთხოვნები გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარებას ექვემდებარება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გარდა იმ მოკლევადიანი მოთხოვნების პროცენტისა, რომელიც არ არის არსებითი.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურების საფუძვლის შეფასება ხდება ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსათვის, გარდა იმ ფინანსური აქტივებისა, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გააგვინას ახდენს ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინებაზე.

გასაყიდად არსებულ ინვესტიციებად კლასიფიცირებულ კაპიტალში არაკოტირებულ ინვესტიციების გაუფასურების ობიექტურ მაჩვენებლად ითვლება ფასიანი ქაღალდის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი, ან ხანგრძლივი შემცირება თვითღირებულებასთან შედარებით.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს:

- გამომშვების, ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს; ან
- ხელშეკრულების დარღვევას, რაც გულისხმობს პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადახდის უნარობას, ან თავის არიდებას; ან
- პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადაუხდელობას; ან
- მსესხებლის გაკოტრებას, ან ფინანსურ რეორგანიზაციას; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფინანსური აქტივის მოქმედი ბაზრის გაუქმებას.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიის შემთხვევაში, მაგალითად როგორცაა სესხები და მოთხოვნები, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის გაუფასურებული, დამატებით ფასდება ჯგუფური გაუფასურების თვალსაზრისით. სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მოიცავს ჯგუფის წარსულ გამოცდილებას გადახდებთან მიმართებაში, პორტფელში ვადაგადაცილებული გადახდების რაოდენობის ზრდასა და ეროვნული, ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების თვალსაჩინო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია მოთხოვნების ამოუღებლობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების დანაკარგებით, გარდა სესხებისა და მოთხოვნებისა, სადაც საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ანგარიშის გამოყენებით. როდესაც სესხის, ან მოთხოვნის ამოღების შესაძლებლობა ამოწურულია იგი ჩამოიწერება სარეზერვო ანგარიშის გამოყენებით. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგებასა და ზარალში.

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანაკარგების თანხის შემცირება აღიარების მომდევნო პერიოდში ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები კორექტირდება მოგებასა და ზარალში იმ ოდენობით, რომ ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებამ გაუფასურების რეზერვის კორექტირების თარიღისათვის არ გადააჭარბოს იმ ამორტიზებულ ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა გაუფასურების არ აღიარების შემთხვევაში.

თუ გასაყიდად არსებული აქტივი გაუფასურდება, თანხა რომელიც წარმოადგენს სხვაობას მის თვითღირებულებასა (ძირითადი თანხისა და ამორტიზაციის გარდა) და მიმდინარე რეალურ ღირებულებას შორის წინა პერიოდში სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში აღიარებული გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით, კაპიტალიდან გადადის კონსოლიდირებული სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში.

სესხები, რომელთა პირობების შეთანხმება შეიცვალა

სადაც შესაძლებელია ჯგუფი ცდილობს უზრუნველყოფის დასაკუთრების მაგივრად მოახდინოს სესხის რესტრუქტურისა. ეს შეიძლება მოიცავდეს გადახდის გრაფიკის გაზრდასა და ახალი სესხის პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი საპროცენტო გადაკვეთის გამოყენებით, როგორც გამოითვლებოდა პირობების მოდიფიკაციამდე და სესხი აღარ ითვლება გადავადებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად განიხილავს სესხებს რომელთა პირობები შეიცვალა, რათა უზრუნველყოს კრიტერიუმებთან შესაბამისობა და მომავალში გადახდების დაწყება. სესხები კვლავ ექვემდებარება ინდივიდუალურ ან ჯგუფურ შეფასებას გაუფასურების თვალსაზრისით, რაც გამოითვლება სესხის თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით.

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

სესხებისა და ავანსების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გამოყენებით. სესხები და ავანსები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში თუ ხელმძღვანელობამ ამოწურა ჯგუფის მიმართ მოთხოვნების ამოღების ყველა შესაძლებლობა და ჯგუფმა მოახდინა ყველა შესაძლო უზრუნველყოფის რეალიზება. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა ხდება ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაქვითვით და სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში აღდგენის პერიოდში აისახება.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან სადაც შეესაბამება ფინანსური აქტივების ნაწილის, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება შეწყდება, როდესაც:

- აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების ვადა ამოიწურა;
- ჯგუფმა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება გადასცა, ან უფლება დაიტოვა, მაგრამ აიღო ვალდებულება „გადაცემის წესის“ საფუძველზე სრულად გადაუხადოს მესამე მხარეს მნიშვნელოვანი დაგვიანებების გარეშე; და
- ჯგუფმა ან (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკი და შემოსავლები, ან (ბ) არ გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველანაირი მნიშვნელოვანი რისკები და შემოსავლები, თუმცა გადასცა აქტივებზე კონტროლის უფლება.

ფინანსური აქტივის აღიარება შეწყდება, როდესაც იგი იქნება გადაცემული და გადაცემა აკმაყოფილებს აღიარების შეწყვეტის პირობებს. აქტივი გადაცემულად ჩაითვლება, როდესაც ჯგუფი ან: (ა) გადასცემს აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების კონტრაქტით გათვალისწინებულ უფლებას, ან (ბ) დაიტოვებს უფლებას, მაგრამ აიღებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებას გადაუხადოს მესამე მხარეს აქტივიდან შემომავალი ფულადი სახსრები. გადაცემის შემდეგ ჯგუფი აფასებს გადაცემული აქტივის ფლობის შენარჩუნებულ რისკებსა და შემოსავლებს. თუ ძირითადი შემოსავლები და რისკები შენარჩუნებულია ჯგუფის მიერ, მაშინ აქტივი რჩება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. თუ ძირითადად შემოსავლები და რისკები გადაეცემა მესამე მხარეს, მაშინ ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა. თუ ძირითადად ყველა რისკი და შემოსავალი არც გადაეცა და არც შენარჩუნდა, ჯგუფი აფასებს რამდენად შეინარჩუნა აქტივზე კონტროლი. იმ შემთხვევაში თუ კონტროლი არ შენარჩუნდა, აქტივის აღიარება წყდება. იმ შემთხვევაში, სადაც აქტივის კონტროლი შენარჩუნებულია ჯგუფის მიერ, იგი აგრძელებს აქტივის აღიარებას მისი უწყვეტი მონაწილეობის გათვალისწინებით.

ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია სესხის ან კაპიტალის სახით

სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების არსისა და ფინანსური ვალდებულების და კაპიტალის ინსტრუმენტის განმარტებიდან გამომდინარე.

კაპიტალის ინსტრუმენტები

კაპიტალის ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ჯგუფის აქტივებში ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

კომბინირებული ინსტრუმენტები

ჯგუფის მიერ გამოშვებული კომბინირებულ ინსტრუმენტებში შემაჯავალი ნაწილები ცალკე კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალი კონტრაქტის პირობების შესაბამისად. გამოშვების დღეს ვალდებულებების კომპონენტის რეალური ღირებულება განისაზღვრება მსგავსი არაკონვერტირებადი ინსტრუმენტებისათვის ბაზარზე მოქმედი საპროცენტო განაკვეთით. ეს თანხა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის საშუალებით ამორტიზებული ღირებულებით აისახება როგორც ვალდებულება სანამ დაიფარება კონვერტაციისას, ან გადაიხდება ინსტრუმენტის დაფარვის თარიღისათვის.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები ბანკების მიმართ, კლიენტების ანგარიშები, სუბორდინირებული სესხები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები.

ფინანსური ვალდებულებები, ბანკების მიმართ ვალდებულებებისა და კლიენტების ანგარიშების და სუბორდინირებული სესხისა და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით. ფინანსური ვალდებულებები, შესაბამისად, ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით საპროცენტო ხარჯის აღიარების პარალელურად ეფექტური მოგების საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (სადაც მართებულია), ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება, ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი წარმოადგენს, კონტრაქტს, რომელიც ითვალისწინებს გამომშვების მიერ ანაზღაურების გადახდას, იმ შემთხვევაში, თუ გარანტიის მფლობელი სასესხო ინსტრუმენტის თავდაპირველი, ან მოდიფიცირებული პირობების შესაბამისად ვერ შეძლებს დროულად გადახდას.

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით, და თუ მოგებასა და ზარალში არ აისახება რეალური ღირებულებით, შესაბამისად ფასდება მეტი თანხით მომდევნო თანხებს შორის:

- თანხა, რომელიც აღიარებულია რეზერვის სახით, ბასს 37 „რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“-ს შესაბამისად; და
- თავდაპირველად აღიარებული ღირებულებით, სადაც მართებულია, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით შემოსავლების აღიარების პოლიტიკის საფუძველზე.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების თავდაპირველი ღირებულება ფასდება მათი შესყიდვის ფაქტიურ ხარჯებზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს მათი შესყიდვის ფასს, შესყიდვის არ ანაზღაურებად გადასახადს და ნებისმიერ პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯს, რომელიც უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას და დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად განთავსებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ცვეთის აღიარება ხორციელდება აქტივების შეფასების ხარჯების ჩამოწერის მიზნით (გარდა უპირობოდ ფლობილი მიწებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობისა) მათი სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით წრფივი მეთოდის გამოყენებით. აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის, ნარჩენი ღირებულებისა და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით შემდეგი წლიური განაკვეთების გამოყენებით:

შენობები და სხვა უძრავი ქონება	2%
ავეჯი და ოფისის მოწყობილობა	20%
საოფისე და კომპიუტერული მოწყობილობა	20%
სხვა	14%-17%
არამატერიალური აქტივები	10%

უპირობოდ ფლობილი მიწები არ ექვემდებარება ცვეთას.

იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების გაუმჯობესების ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული იჯარით აღებული აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მიხედვით. რემონტისა და გაუმჯობესების ხარჯები აისახება გაწვევისთანავე და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის იმისათვის, რომ დადგინდეს აღემატება თუ არა მათი საბალანსო ღირებულება მათ აღდგენით ღირებულებას. აღდგენითი ღირებულება აღემატება რეალურ ღირებულებას გაყიდვის ხარჯებისა და არსებული ღირებულების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების აღდგენით ღირებულებაზე გადამეტების შემთხვევაში, აქტივები ექვემდებარება შემცირებას მათ აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურებით მიღებული დანაკარგების აღიარება ხდება შესაბამის საანგარიშგებო პერიოდში და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების ასახვის შემდეგ, ხდება ძირითადი საშუალებების ცვეთის კორექტირება შემდგომ პერიოდებში, იმისათვის რომ თანაბრად გადანაწილდეს გაანგარიშებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) დარჩენილ სასარგებლო მოხმარების პერიოდზე.

ძირითადი საშუალებების ერთეული ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მათი გამოყენების შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ძირითადი საშუალებების ერთეულების ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში აქტივის რეალიზაციისას.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით ერთიდან ხუთ წლამდე. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში აქტივის რეალიზაციისას.

გასაყიდად კლასიფიცირებული აქტივები

ჯგუფი ახდენს გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) კლასიფიცირებას როგორც გასაყიდად არსებულის, თუ არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ აქტივების საბალანსო ღირებულება აღდგება გაყიდვის გარიგების შედეგად და არა აქტივის გამოყენების გაგრძელების შედეგად. ამისთვის აუცილებელია, რომ გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გაყიდვა შესაძლებელი იყოს დაუყოვნებლივ მათ არსებულ მდგომარეობაში, განსახილველია მხოლოდ ის პირობები, რომლებიც დამახასიათებელია ასეთი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გასაყიდად, მათი გაყიდვა კი სავსებით სავარაუდოა.

თუ ჯგუფის ხელმძღვანელობას გააჩნია მომზადებული გეგმა გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გასაყიდად და წამოწყებულია მყიდველის პოვნისა და გეგმის შესრულების აქტიური პროგრამა. გარდა ამისა, გრძელვადიანი აქტივები (ან სარეალიზაციო ჯგუფი) აქტიურად უნდა იყოს წარმოდგენილი ბაზარზე გასაყიდად, გონივრულ ფასად მის რეალურ ღირებულებასთან მიმართებაში, და, ამასთანავე, გაყიდვა უნდა იქნას აღიარებული, როგორც სრული გაყიდვა ერთი წლის განმავლობაში, გრძელვადიანი აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) გასაყიდად კლასიფიცირების დღიდან.

ჯგუფის მიერ გასაყიდად კლასიფიცირებული აქტივები (ან სარეალიზაციო ჯგუფი) ფასდება შემდეგ ღირებულებებს შორის უმცირესით: საბალანსო ღირებულება და რეალური ღირებულება გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. ჯგუფი აღიარებს გაუფასურების დანაკარგს აქტივების (ან სარეალიზაციო ჯგუფის) ნებისმიერი პირველადი ან მომდევნო ჩამოწერისთვის რეალურ ღირებულებამდე გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით, თუ მოვლენები და გარემოებათა ცვლილებები მიგვიჩვენებს, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შესაძლებელია გაუფასურებულ იქნეს.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გუდვილის გარდა

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ჯგუფი განიხილავს ძირითადი საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის აღდგენითი ღირებულება ფასდება გაუფასურების მასშტაბების განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა ჯგუფი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების გენერირების ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების გენერირების ინდივიდუალურ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთა მართებული განაწილების საფუძველი არსებობს.

აღდგენითი ღირებულება არის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და სამომხმარებლო ღირებულებას შორის უმეტესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დღევანდელ ღირებულებამდე ექვემდებარება დისკონტირებას გადასახადამდე არსებული საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც ასახავს არსებული ბაზრის შეფასებას ფულის ღირებულებით დროში და ითვალისწინებს აქტივისათვის დამახასიათებელ რისკებს, რომელთა საფუძველზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების კორექტირება არ განხორციელდება.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასებისას.

გაუფასურების გაუქმების შემთხვევაში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება გაუქმებული თანხით ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს ნარჩენ ღირებულებას, რომლის აღიარებას ადგილი ექნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ წინა წლებში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) გაუფასურების დანაკარგების აღიარება არ განხორციელებულა. გაუფასურების დანაკარგების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ აისახება გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა განიხილება როგორც გადაფასების ზრდა.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ჯგუფის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი არის გადასახდელი ან გასაქვითი გადასახადი, რომელიც მოსალოდნელია წარმოიქმნას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა შორის სხვაობაზე შესაბამის დასაბეგრ ბაზაზე, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისათვის და აისახება ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დროებითი სხვაობისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმდენად, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. აქტივების და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი განსხვავება გამოწვეულია გუდვილის, ან აქტივების და ვალდებულებების პირველადი აღიარებით იმ ოპერაციებში (საწარმოთა გაერთიანების გარდა), რომელიც ზემოქმედებას არ ახდენს როგორც საგადასახადო მოგებაზე ასევე ბუღალტრულ მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები აღიარებას ექვემდებარება დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით, რაც თავს იჩენს ინვესტიციებში მეკავშირე საწარმოებში, ძირითად საშუალებებში, კლიენტებზე გაცემულ სესხებში და რეზერვებში, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც ჯგუფი აკონტროლებს ცვლილებას და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა არ არის ნავარაუდები. ამგვარ ინვესტიციებთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უტილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოიყენებული იქნება ყველა აქტივის ან აქტივების ნაწილის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთის საფუძველზე (საგადასახადო კანონმდებლობა), რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას, ან დაფარვას.

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგებასა და ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში. ასეთ შემთხვევაში მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები ასევე აისახება შესაბამისად სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ჯგუფის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები სრული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

რეზერვად აღიარებული თანხა წარმოადგენს ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად ფინანსური მდგომარეობის საანგარიშგებო პერიოდისათვის ვალდებულების გარშემო რისკებისა და უზუსტობების არსებობის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ რეზერვი გამოითვლება ფულადი სახსრების მოძრაობიდან მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ყველა ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც საჭიროებს რეზერვის ფორმირებას, დაიფარება მესამე მხარის მიერ, მოთხოვნები აისახება აქტივებში, როდესაც გადახდა ნამდვილად სარწმუნოა და მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშსწორებისას სახსრების ნებისმიერი გადინების შესაძლებლობის არსებობამდე. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური მოგების მიღებაა ნაგარაუდვეი.

უცხოური ვალუტა

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის ფუნქციონირებადი ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახებიან გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით ექვემდებარებიან გადაფასებას. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული რეალური ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულები გადაფასებას ექვემდებარება მათი რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდებიან ისტორიული ღირებულების გათვალისწინებით და არ ექვემდებარებიან გადაფასებას.

საკურსო სხვაობები ფულად ერთეულებზე აისახება მოგებასა და ზარალში მათი ფაქტიური განცდის პერიოდში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც:

- საკურსო სხვაობა უცხოურ ვალუტაში მიღებულ სესხებზე, რომლებიც უკავშირდებიან მომავალში ექსპლოატაციისათვის განკუთვნილ მშენებარე აქტივებს, შედის ამ აქტივების ღირებულებაში და ითვლება უცხოურ ვალუტაში მიღებული სესხების საპროცენტო ხარჯის კორექტირებად.

ჯგუფმა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოიყენა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.6703	1.7728
ლარი/1 ევრო	2.1614	2.3500

უზრუნველყოფა

ჯგუფი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, სადაც ეს ითვლება მართებულად. ჩვეულებრივ უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების დაყადაღებას და ჯგუფს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებულ, ასევე მომავალ ვალდებულებებზე.

ხელმძღვანელობის განსჯის სფეროები და შეფასებების არასარწმუნოების წყარო

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას, რომელიც აღწერილია მე-2 შენიშვნაში, ხელმძღვანელობა ვალდებულია განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. ხელმძღვანელობის შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას გაკეთებული კრიტიკული დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კრიტიკული განსჯა (იხილეთ ქვემოთ), იმ დაშვებების გარდა, რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები

ღირექტორებმა განიხილეს ჯგუფის დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივები კაპიტალის შენარჩუნებისა და ლიკვიდობის მოთხოვნების ჭრილში და დაადასტურეს, რომ ჯგუფს გააჩნია განზრახვა და უნარი ფლობდეს მათ დაფარვის ვადამდე. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება შესაბამისად შეადგენს 6,414 ათას და 18,147 ათას ლარს. ამ აქტივების შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-16 შენიშვნაში.

შეფასებების არასარწმუნოების უმთავრესი წყაროები

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასების არასარწმუნოების მომავალ და სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული შემდეგი უმთავრესი დაშვებები, რომელთაც გამოიწვიეს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირება.

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურება

ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებსა და მოთხოვნებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღიარების მიზნით ჯგუფი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ჯგუფი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს შეუსაბამობის მთავარ წყაროდ, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (II) ჯგუფის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ჯგუფის მხრიდან რეზერვების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა ეყრდნობა პროფესიულ განსჯას ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ჯგუფი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებაზე და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებს უარყოფით ცვლილებებზე ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდისუნარიანობის და ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არ არსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს იმ აქტივების ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით, რომელთა საკრედიტო რისკების მახასიათებლები და გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მსგავსია სესხების მოცემული ჯგუფისათვის. ჯგუფი ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას იყენებს და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ მიმდინარე გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ჯგუფისათვის ამ ეტაპზე რთულია იმის პროგნოზი თუ რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვლილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადექვატურობაზე.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 388,899 და 445,157 ათასი ლარი შესაბამისად, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 132,747 ათასი და 37,068 ათასი ლარი შესაბამისად.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება

ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მოიცავს პირობებს, რომლებიც გარკვეული ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების დადგენისას არ ეფუძნება არსებულ საბაზრო თარიღს, როგორც აღწერილია 26-ე შენიშვნაში. შენიშვნა 26 წარმოადგენს დეტალურ ინფორმაციას ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების დადგენისას გამოყენებული უმთავრესი დაშვებების შესახებ და მათი მგრძობიარობის ანალიზს. დირექტორებს მიაჩნიათ, რომ შეფასების შერჩეული მეთოდები და დაშვებები მართებულია ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების დადგენისათვის.

გირაოში დარჩენილი ქონება

მიწისა და შენობებით წარმოდგენილი გირაოში დარჩენილი ქონება აისახება გადაფასებული ღირებულებით. უკანასკნელი შეფასების თარიღს 2011 წლის 31 დეკემბერი წარმოადგენს. გირაოში დარჩენილი გადაფასებული ქონების საბალანსო ღირებულება 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 25,166 ათას და 13,308 ათას ლარს, შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდი

ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მსჯელობის საგანს მსგავს აქტივებთან არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ძირითადი საშუალების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელი მოხმარების, სავარაუდო ტექნიკური მოძველების, ფიზიკური მოხმარებისა და ცვეთის და აქტივის ფიზიკურ საოპერაციო გარემოს პარამეტრების. ცვლილებამ რომელიმე ერთ პირობაში ან შეფასებაში შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთის მომავალი განაკვეთის კორექტირება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღდგენა

ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ აუცილებელი არ არის გადავადებული საგადასახადო აქტივების რეზერვის შექმნა საანგარიშგებო თარიღისათვის, ვინაიდან სავარაუდოდ მოხდება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სრული აღდგენა. გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულებამ 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად შეადგინა 11,767 ათასი და ნული ლარი.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

ჯგუფმა მიიღო ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოსა და ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ გამოშვებული ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც შეესაბამება მის ოპერაციებს და ძალაშია 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების პერიოდისათვის.

- ფასს 3(2008) „საწარმოთა გაერთიანება“ / ბასს 27-ის „კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება“ — ცვლილებები შევიდა 2010 წლის მაისის ფასს-ის ყოველწლიური შესწორებებიდან: 1) გარდამავალი მოთხოვნების პირობითი გადახდა ბიზნესის გაერთიანებიდან, რომელსაც ადგილი ჰქონდა შესწორებული ფასს-ის ძალაში შესვლამდე; 2) უმცირესობის წილის შეფასების განმარტება;
- ფასს 7 “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” — ცვლილებები შევიდა 2010 წლის მაისის ფასს-ის ყოველწლიური შესწორებებიდან. წარდგენის კლასიფიკაციის და რესტრუქტურული სესხების წარდგენის მოთხოვნის გათავისუფლების განმარტებები.
- ბასს 24 „დაკავშირებული მხარეების წარდგენა“ — (შესწორებულია 2010 წელს) გაამარტივა დაკავშირებული მხარეების განმარტება და სახელმწიფოსთან დაკავშირებული საწარმოების წარდგენის მოთხოვნები.

ახალი და შესწორებული სტანდარტების მიღებამ არ მოახდინა გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და მის ფუნქციონირებაზე [გარდა შემდეგისა: შეფასდეს ყოველი კონკრეტული შემთხვევა] და მოხდა მათი რეტროსპექტიული გამოყენება ბასს 8 „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“-ს შესაბამისად, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ბასს 24-ის ცვლილებები – ბასს 24-ში წარდგენისაგან გათავისუფლებას გავლენა ახდენს ჯგუფზე, ვინაიდან იგი არ არის სახელმწიფო სამსახურთან დაკავშირებული საწარმო.

3.1 გამოცემული და ჯერ არ მიღებული ახალი და შესწორებული ფასს-ის სტანდარტები

ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცების თარიღისათვის, გამოცემულ იქნა, თუმცა ძალაში არ იყო შესული, შემდეგი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯგუფმა არ მიიღო მათი ძალაში შესვლის თარიღამდე:

- ფასს 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ — შესწორება გულისხმობს ფინანსური აქტივების გადატანის წარდგენას¹;
- ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“²;
- ფასს 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“³;
- ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები“³;
- ფასს 12 „სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა“³;
- ფასს 13 „რეალური ღირებულების შეფასება“²;
- ბასს 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ — შესწორება გულისხმობს სხვა სრული შემოსავლის წარდგენის შესწორებულ მეთოდებს⁴;
- ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ — შესწორებულია შეზღუდვებით (ძირითადი აქტივების აღდგენა)⁵;
- ბასს 27 - ხელახლა გამოიცა, როგორც ბასს 27 „ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება“ (შეიცვალა 2011 წლის მაისში)³;
- ბასს 28 - ხელახლა გამოიცა, როგორც ბასს 28 „ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში“ (შეიცვალა 2011 წლის მაისში)³.

¹ ძალაშია 2011 წლის 1 ივლისით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

² ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

³ ამ ხუთი სტანდარტიდან თითოეული სტანდარტი ძალაში შევა 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის და მათი ადრე გამოყენება დაშვებული იქნება იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება ხუთივე სტანდარტის ადრე გამოყენება (გარდა ფასს 12-ისა, რომლის ადრე გამოყენება დაშვებულია სხვა სტანდარტებისგან დამოუკიდებლად);

⁴ ძალაშია 2012 წლის 1 ივლისით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

⁵ ძალაშია 2012 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით.

ფასს 7-ის ცვლილებები

ცვლილებები მოიცავს წარდგენას, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლისთვის უკეთესად გასაგებს ხდის ფინანსური აქტივების გადაცემის გარიგებებს (მაგალითად, ფასიანი ქაღალდების გამოშვება) და ასევე ნებისმიერი იმ რისკის მოსალოდნელ შედეგებს, რომელიც შეიძლება დარჩეს კომპანიაში, რომელმაც მოახდინა აქტივების გადაცემა. ცვლილებები ასევე მოითხოვს დამატებით წარდგენას, თუ ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს განხორციელდა არაპროპორციულად დიდი ოდენობის გადაცემის გარიგება.

ბასს 8-ის თანახმად რეტროსპექტიული გამოყენება აუცილებელია, იმ გამონაკლისით, რომ გამოყენების პირველ წელს, კომპანიას შეუძლია არ წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია წარდგენისთვის, რომელიც მოითხოვება ცვლილებებით 2011 წლის 1 ივლისით დაწყებული პერიოდისთვის. ბანკი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებას არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და მისი ოპერაციის შედეგებზე.

ფასს 9 – ფასს 9, რომელიც გამოშვებულ იქნა 2009 წლის ნოემბერში და შეიცვალა 2010 წლის ოქტომბერში, წარმოადგენს ახალ მოთხოვნებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან და აღიარების შეწყვეტასთან მიმართებაში.

- ფასს 9 მოითხოვს, რომ ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი, რომელსაც ეხება ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ აღიარების შემდგომი განსაზღვრა უნდა მოხდეს ამორტიზებული ან რეალური ღირებულებით. კერძოდ, სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებსაც ბიზნეს მოდელის შესაბამისად იყენებენ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი სახსრების მიღების მიზნით, რომელთაც გააჩნიათ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილ ძირითად თანხებზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, ზოგადად აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოს. ყველა სხვა სასესხო ინსტრუმენტი აისახება რეალური ღირებულებით აღიარების შემდგომი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს.
- ფასს 9-ს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან მიმართებაში უკავშირდება (მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული) ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ისეთი ცვლილების ასახვას, რომელიც გამოწვეულია ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით. კერძოდ, ფასს 9-ს გათვალისწინებისას, ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, რომლებიც მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აისახება, რეალური ღირებულების ცვლილების თანხა ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შემთხვევაში აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამგვარი აღიარება გამოიწვევს, ან გაზრდის ბუღალტრულ შეუსაბამობას მოგებასა და ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების ეფექტი რეალურ ღირებულებაზე არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში. წინა პერიოდებში, ბასს 39-ის საფუძველზე მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ცვლილების ერთიანი თანხა აღიარებას ექვემდებარებოდა მოგებასა და ზარალში.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფასს 9-ის, რომელიც გამოქვეყნებული იქნება 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდისათვის მომზადებული ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებისთვის, და ახალი სტანდარტების მიღების გავლენის შეფასება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე შეუძლებელია დეტალური მიმოხილვის დასრულებამდე.

ფასს 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“ – ცვლის ბასს 27-სა და იმკ 12-ის კონტროლისა და კონსოლიდაციის ყველა მითითებას ყველა საწარმოსთვის ერთი კონსოლიდაციის მოდელის შემოღებით (იმის და მიუხედავად საწარმოს კონტროლი ხდება ხმის უფლებით თუ კონტრაქტით გათვალისწინებული სხვა შეთანხმებებით როგორც ეს მიღებულია სპეციალური დანიშნულების საწარმოებში). ფასს 10-ის მიხედვით კონტროლის ერთიანი განსაზღვრება, რომელსაც თან ახლავს გამოყენების ვრცელი სახელმძღვანელო, დამოკიდებულია იმაზე, გააჩნია თუ არა ინვესტორს:

- გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე;
- ძალაუფლება ან უფლება იმისა, რომ მიიღოს ცვლადი შემოსავალი იმ საინვესტიციო გარემოდან, სადაც აქვს გაკეთებული ინვესტიცია; და
- შესაძლებლობა, რომ ზეგავლენა მოახდინოს თავისი შემოსავლის ოდენობაზე.

ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები“ – ჩაანაცვლებს ბასს 31-ს ახალი საბუღალტრო მოთხოვნებით ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებებისთვის, მათი კლასიფიცირებით, როგორც ერთობლივი ოპერაციები ან ერთობლივი საწარმოები (“ერთობლივად კონტროლირებადი აქტივები“-ის კლასიფიკაცია არ არსებობს).

- შეთანხმებიდან გამომდინარე უფლებებისა და მოვალეობების აღიარებისას, მხარეებმა ყურადღება უნდა გაამახვილონ არა ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებების სამართლებრივ სტრუქტურაზე, არამედ იმაზე თუ როგორ არის განაწილებული მათ შორის ეს უფლებები და მოვალეობები.
- ერთობლივი ოპერაცია შეთანხმების მხარეებს აძლევს პირდაპირ უფლებებს აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ამდენად, ერთობლივი ოპერაციის მონაწილისთვის, უფრო საინტერესოა მისი მონაწილეობის წილი ერთობლივი ოპერაციის პროცესში (ანუ მისი პირდაპირი უფლებები და მოვალეობები) ვიდრე მხოლოდ საკუთრების უფლება ერთობლივ საწარმოში. ერთობლივი ოპერაციის მონაწილე აღიარებს იმ აქტივებს, ვალდებულებებს, შემოსავლებსა და დანახარჯებს, რომლებიც ამ შეთანხმებიდან გამომდინარეობს.
- ერთობლივი საწარმო ანიჭებს მონაწილეებს უფლებებს შეთანხმების წმინდა აქტივებზე და შედეგებზე (მოგების ან ზარალის). ერთობლივი საწარმოები აწარმოებენ აღრიცხვიანობას კაპიტალის მეთოდით, ბასს 28 „ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში“-ს შესაბამისად. ორგანიზაციებს შეუძლიათ არ აღიარონ ინვესტიცია ერთობლივ საწარმოში თუ ისინი იყენებენ პროპორციული კონსოლიდაციის მეთოდს. ერთობლივი საწარმოს მონაწილე ახდენს ინვესტიციის აღიარებას.

ფასს 12 „სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა”– ითხოვს ინფორმაციის წარდგენას იმ კონსოლიდირებული და არაკონსოლიდირებული კომპანიების შესახებ, რომლებშიც კომპანიას აქვს მიღებული წილობრივი მონაწილეობა, იმისთვის რომ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებმა შეძლონ კომპანიის შეიღობილ, დაკავშირებულ, ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებებისა და არაკონსოლიდირებული სტრუქტურის მქონე კომპანიებში მისი წილის ხასიათის, რისკისა და ფინანსური ეფექტის შეფასება. ამდენად ფასს 12 განსაზღვრავს საჭირო წარდგენებს კომპანიებისათვის რომლებიც ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობენ ორი ახალი სტანდარტით, ფასს 10 და ფასს 11-ით და ცვლის ბასს 28-ში მოცემულ წარდგენის მოთხოვნებს.

ბასს 27 (2011) „ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება”– შეიცავს დებულებებს იმ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების თაობაზე რომლებიც თითქმის უცვლელი დარჩა მას შემდეგ რაც ბასს 27-ის კონტროლის დებულებები შეიცვალა ახალი ფასს 10-ით.

ბასს 28 (2011) „ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში”– ამჟამად შეიცავს მოთხოვნებს ერთობლივი საწარმოებისა და დაკავშირებული კომპანიების მიმართ კაპიტალის აღრიცხვის თაობაზე ფასს 11-ის შესაბამისად.

ფასს 13 “რეალური ღირებულების შეფასება”

ფასს 13 “რეალური ღირებულების შეფასება” მიზნად ისახავს შესაბამისობის გაუმჯობესებასა და სირთულეების აღმოფხვრას იმის საშუალებით, რომ უზრუნველყოფს რეალური ღირებულების ზუსტ განმარტებას, რეალური ღირებულების შეფასების და წარდგენის მოთხოვნების ერთიან წყაროს, რაც გამოყენებულ იქნება ფასს-ში. სტანდარტი მოიცავს:

- რეალური ღირებულების განსაზღვრას;
- ცალკე ფასს-ისთვის რეალური ღირებულების შეფასების საშუალებებს;
- რეალური ღირებულების შეფასების წარდგენის აუცილებლობას.

ფასს 13 გამოიყენება მაშინ, როდესაც სხვა ფასს-ი საჭიროებს ან უშვებს რეალური ღირებულების შეფასებას ან რეალური ღირებულების შეფასების წარდგენას (და შეფასებებს, როგორცაა რეალური ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები, დაფუძნებული რეალურ ღირებულებაზე ან ამ შეფასებების წარდგენაზე) გარდა ფასს 2-ით „წილობრივი გადახდა” გათვალისწინებული წილობრივი გადახდის გარიგებების, ბასს 17-ით „იჯარა” გათვალისწინებული იჯარის გარიგებებისა, და შეფასებებისა, რომელთაც საერთო აქვს რეალური ღირებულებასთან, მაგრამ არ არის რეალური ღირებულება, როგორცაა ბასს 2-ით „სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები” გათვალისწინებული წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება ან ბასს 36-ით „აქტივების გაუფასურება” გათვალისწინებული გამოყენებითი ღირებულება.

ამჟამად ჯგუფი აფასებს შეცვლილი სტანდარტების გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბასს 1-ის ცვლილებები - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა

ბასს 1-ის ცვლილებები - ითვალისწინებს სხვა ერთიანი შემოსავლის წარდგენის ცვლილებას.

ბასს 1-ის ცვლილება მოიცავს:

- 2007 წლის ბასს 1-ის ცვლილებას, რომელიც მოითხოვს მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ერთად წარდგენას, ან როგორც ერთიანი „მოგება-ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიში“ ან ცალ-ცალკე როგორც „მოგება-ზარალის ანგარიში“ და „სრული შემოსავლის ანგარიში“ – ვიდრე, როგორც ერთიანი მთლიანი ანგარიში, რასაც გვთავაზობდა ანგარიშგების სამუშაო ვერსია;
- კომპანიების მიერ სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი ელემენტების დაჯგუფებას იმის მიხედვით, შესაძლებელია თუ არა შესაბამისად მათი პოტენციური რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალში (დაჯგუფება ელემენტებად, რომელთა რეკლასიფიკაცია შესაძლებელია და ელემენტებად, რომელთა რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია);
- დაბეგვრამდე წარმოდგენილ ელემენტებთან დაკავშირებული გადასახადის ცალ-ცალკე წარმოდგენას სრული შემოსავლის თითოეულ ჯგუფთან მიმართებაში (ისე რომ არჩევანი, თუ როგორ იქნეს წარმოდგენილი სხვა სრული შემოსავალი – დაბეგვრამდე თუ დაბეგვრის შემდეგ – დარჩეს უცვლელი).

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ზემოთხსენებულ ცვლილებებს არსებითი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ პოზიციაზე ან მისი ოპერაციების შედეგებზე.

ბასს 12 „მოგების გადასახადები“-ის ცვლილება – უზრუნველყოფს იმის ვარაუდს, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულების აღდგენის გაზომვა რომელიც ხდება ბასს 40 „საინვესტიციო ქონება“ რეალური ღირებულების მოდელის გამოყენებით ჩვეულებრივ განხორციელება გაყიდვების გზით.

ბასს 8-ს შესაბამისად ცვლილებები შეტანილი უნდა იყოს რეტროსპექტიულად. ჯგუფი ითვალისწინებს ცვლილების გავლენას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე და მისი მიღების ვადებს.

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი		
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივებზე	33,117	29,037
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ არის გაუფასურებული	32,048	34,305
სულ საპროცენტო შემოსავალი	65,165	63,342
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
საპროცენტო შემოსავალი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	61,016	61,073
საპროცენტო შემოსავალი ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე	2,825	1,551
საპროცენტო შემოსავალი დაფარვის ვადაზე ფლობილ ინვესტიციებზე	1,324	718
სულ საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	65,165	63,342
საპროცენტო ხარჯი		
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებზე მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებულ სესხზე	(19,773)	(21,902)
საპროცენტო ხარჯი კლიენტების ანგარიშებზე	(3,027)	(3,520)
საპროცენტო ხარჯი ბანკების მიმართ ვალდებულებებზე	(3,003)	(1,801)
სულ საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	(25,803)	(27,223)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის აღდგენამდე/(ხარჯამდე)	39,362	36,119

5. ბაუფასურების დანაკარგებისა და სხვა რეზერვები

ბაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებზე მოიცავს:

	<u>კლიენტებზე გაცემული სესხები</u>
დეკემბერი 31, 2009	38,640
რეზერვის ხარჯის აღდგენა	<u>(1,572)</u>
დეკემბერი 31, 2010	37,068
რეზერვის დამატებითი ხარჯის აღიარება აქტივების ჩამოწერა	106,249 <u>(10,570)</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>132,747</u>

სხვა რეზერვების მოძრაობა შეადგენს:

	<u>სხვა აქტივები</u>	<u>გარანტიები</u>	<u>სულ</u>
დეკემბერი 31, 2009	-	962	962
რეზერვის დამატებითი ხარჯის აღიარება აქტივების ჩამოწერა	21 <u>(18)</u>	222 <u>-</u>	243 <u>(18)</u>
დეკემბერი 31, 2010	3	1,184	1,187
რეზერვის დამატებითი ხარჯის აღიარება /(რეზერვის ხარჯის აღდგენა) აქტივების ჩამოწერა	73 <u>(76)</u>	(800) <u>-</u>	(727) <u>(76)</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>-</u>	<u>384</u>	<u>384</u>

6. წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე

წმინდა მოგება მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე შეადგენს:

	<u>2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის</u>	<u>2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის</u>
წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში თავდაპირველად რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე შეადგენს:		
რეალიზებული მოგება სავაჭრო ოპერაციებზე	23,403	5,542
რეალიზებული ზარალი სავაჭრო ოპერაციებზე	<u>(21,860)</u>	<u>(5,584)</u>
სულ წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებზე	<u>1,543</u>	<u>(42)</u>

7. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	<u>2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის</u>	<u>2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის</u>
კონვერტაცია, წმინდა არარეალიზებული საკურსო სხვაობა, წმინდა	4,965	10,730
	<u>(2,068)</u>	<u>942</u>
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებზე	<u>2,897</u>	<u>11,672</u>

8. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საკომისიო შემოსავლები:		
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	1,789	1,375
ანგარიშსწორება	1,095	1,233
დოკუმენტური ოპერაციები	920	841
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	519	515
უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები	2	10
სხვა	171	213
სულ საკომისიო შემოსავლები	4,496	4,187
საკომისიო ხარჯები:		
პლასტიკური ბარათებით მომსახურება	(1,994)	(1,496)
დოკუმენტური ოპერაციები	(365)	(290)
ანგარიშსწორება	(264)	(250)
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	(14)	(3)
სხვა	(113)	(86)
სულ საკომისიო ხარჯები	(2,750)	(2,125)

9. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დაზღვევის პრემია	1,885	987
იურიდიული შემოსავალი	165	78
მიღებული ჯარიმები და საურავები	11	3,643
ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	-	68
სხვა	509	175
სულ სხვა შემოსავალი	2,570	4,951

10. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ხელფასები და პრემიები	7,567	8,201
ქველმოქმედება და სპონსორობა	1,907	1,773
საოპერაციო იჯარა	1,713	1,824
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,479	1,438
პროფესიული მომსახურება	1,015	317
კომუნიკაციის ხარჯები	746	717
დაცვის ხარჯები	579	514
საფოსტო ხარჯები	361	363
კომუნალური ხარჯები	217	194
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	171	177
ძირითადი საშუალებების შეკეთების ხარჯები	157	242
წარმომადგენლობითი ხარჯები	68	99
სარეკლამო ხარჯები	62	83
მივლინების ხარჯები	42	48
ტრენინგის ხარჯები	19	38
სხვა ხარჯები	1,735	1,023
სულ საოპერაციო ხარჯები	17,838	17,051

11. მობების ბალანსი

ჯგუფი საგადასახადო ანგარიშგებას აწარმოებს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოქვითვისა და გადასახადისაგან გათავისუფლებული შემოსავლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი მუდმივად ექვემდებარება საგადასახადო განსხვავებებს.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან და გარკვეული აქტივების აღრიცხულ ღირებულებასთან.

მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ გადასახადს 15%-იანი განაკვეთით, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დროებითი სხვაობები შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ძირითადი საშუალებები	(5,742)	(3,607)
სხვა აქტივები	(558)	(581)
სხვა ვალდებულებები	(15)	6
კლიენტებზე გაცემული სესხები	84,032	(13,435)
გარანტიებისა და სხვა ოპერაციების რეზერვები	631	1,358
სუბორდინირებული სესხი	100	-
წმინდა გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი კანონით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით (15%)	11,767	(2,439)
ზარალის გადმოტანა მომავალ პერიოდში	-	-
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	11,767	(2,439)

კავშირი საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის, 2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის, აიხსნება შემდეგნაირად:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულე- ბული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულე- ბული წლისათვის
(ზარალი)/მოგება მოგების გადასახადამდე	(75,242)	41,735
გადასახადი კანონით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით (15%)	(11,286)	6,260
მუდმივი ცვლილებები	(155)	(54)
მოგების გადასახადის (სარგებელი)/ხარჯი	(11,441)	6,206
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	2,765	3,175
მიმდინარე წელს აღიარებული გადავადებული გადასახადის (მოგება)/ხარჯი	(14,206)	3,031
მოგების გადასახადის (სარგებელი)/ხარჯი	(11,441)	6,206

	2011	2010
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი/(ვალდებულება)	2011	2010
იანვარი 1 – გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი/(ვალდებულება)	(2,439)	592
კონსოლიდირებულ მოგებასა და ზარალში ასახული გადავადებული მოგების გადასახადის ნაშთების ცვლილება	14,206	(3,031)
დეკემბერი 31- გადავადებული გადასახადის აქტივები/(ვალდებულებები)	11,767	(2,439)

12. ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სეზ”)

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
ფული	10,327	11,631
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სეზ”)	<u>16,462</u>	<u>10,924</u>
სულ ფული და ნაშთები სეზ-ში	<u>26,789</u>	<u>22,555</u>

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები მოიცავს მინიმალურ სავალდებულო დეპოზიტს საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სეზ”) 10,629 ათასი და 4,344 ათასი ლარის ოდენობით. ჯგუფი ვალდებულია მუდმივად ქონდეს მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი სეზ-ში.

ფული და ფულის ექვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მიზნებისათვის შეადგენს:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	26,789	22,555
მოთხოვნები ბანკების მიმართ (შენიშვნა 28)	<u>27,350</u>	<u>88,944</u>
გამოკლებული: სავალდებულო მინიმალური დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	<u>(10,629)</u>	<u>(4,344)</u>
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	<u>43,510</u>	<u>107,155</u>

13. მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებებით ასახული ფინანსური აქტივები

მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებებით ასახული ფინანსური აქტივები შეადგენს:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
გასაყიდად განკუთვნილი ფინანსური აქტივები: კაპიტალის ფასიანი ქაღალდები	<u>15,479</u>	<u>2,901</u>
სულ მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებებით ასახული ფინანსური აქტივები	<u>15,479</u>	<u>2,901</u>

ჯგუფი საკრედიტო რისკით გამოწვეულ რეალური ღირებულების ცვლილებებს აფასებს რეალური ღირებულების იმ ცვლილების თანხის დადგენით, რომელიც არ არის გამოწვეული საბაზრო ცვლილებებით, რომლებიც საბაზრო რისკის წარმოქმნის საფუძველს წარმოადგენს.

14. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ვადიანი დეპოზიტები	9,197	67,631
საკორსპონდენტო ანგარიშები	18,404	21,647
სულ მოთხოვნები ბანკების მიმართ	27,601	89,278

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს დარიცხულ პროცენტს და შეადგენს 3 ათას და 54 ათას ლარს, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს გააჩნდა ერთი და ორი ბანკის მიმართ ნაშთების მოთხოვნები შესაბამისად, რაც აღემატება ჯგუფის კაპიტალის 10 პროცენტს.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ მოთხოვნები მოიცავს საგარანტიო დეპოზიტებს, რომლებიც ჯგუფმა პლასტიკური ბარათების საშუალებით ოპერაციების განხორციელებისათვის განათავსა შეადგენს 251 ათასი და 334 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალურმა დაქვემდებარებამ ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე შეადგინა 27,601 ათასი და 89,278 ათასი ლარი, შესაბამისად.

15. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
კლიენტებზე გაცემული სესხები	365,951	428,160
დარიცხული პროცენტი	22,948	16,997
	388,899	445,157
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	(132,747)	(37,068)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	256,152	408,089

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებას მიღებული უზრუნველყოფის მიხედვით:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
სესხები უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით, მოწყობილობით და სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობებით	240,078	373,064
სესხები უზრუნველყოფილი ფულადი სახსრებით	3,403	22,682
სხვა უზრუნველყოფა	6,836	6,185
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	<u>5,835</u>	<u>6,158</u>
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	<u>256,152</u>	<u>408,089</u>

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
მშენებლობა	81,564	107,646
ვაჭრობა და მომსახურება	97,971	159,632
სამთო მრეწველობა და მეტალურგია	33,501	59,937
ფიზიკური პირები	19,690	48,106
სოფლის მეურნეობა	7,064	14,128
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	527	3,033
ენერგეტიკა	242	2,870
სხვა	<u>15,593</u>	<u>12,737</u>
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	<u>256,152</u>	<u>408,089</u>

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის ჯგუფმა მიიღო ფინანსური და არაფინანსური აქტივები უზრუნველყოფის დასაკუთრების შედეგად, 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის სხვა აქტივების ჯგუფმა შესაბამისად მოიცვა ამგვარი აქტივები 25,166 ათასი და 13,308 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მოიცავს შემდეგ პროდუქტებს:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
სამომხმარებლო სესხები	5,163	21,342
იპოთეკური სესხები	14,467	9,886
სხვა	<u>60</u>	<u>16,878</u>
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	<u>19,690</u>	<u>48,106</u>

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვა შეადგინა 6,957 ათასი და 2,367 ათასი ლარი, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფმა შვიდ და ორ კლიენტზე სესხის სახით გასცა 117,268 ათასი და 35,438 ათასი ლარი, რაც აღემატება ჯგუფის კაპიტალის 10%-ს, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალურმა დაქვემდებარებამ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე შეადგინა 256,152 ათასი და 408,089 ათასი ლარი შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების დიდი წილი გაიცა საქართველოში მოღვაწე კომპანიებზე, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან გეოგრაფიულ კონცენტრაციას ერთ რეგიონში.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემულმა იმ სესხებმა, რომელთა პირობები გადახედილ იქნა, შეადგინა 136,340 ათასი და 187,704 ათასი ლარი შესაბამისად. სხვაგვარად ეს სესხები ჩაითვლებოდა ვადაგადაცილებულად, ან გაუფასურებულად.

16. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერტიფიკატები	7.70%-8.50%	6,500	9.00%-9.80%	18,367
გამოკლებული დისკონტი		(86)		(220)
სულ დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები		6,414		18,147

17. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

	შენიშვნები და სხვა უძრავი ქონება	ავეჯი და საოფისე მოწყობი- ლობები	კომპიუტერები და საოფისე მოწყობი- ლობები	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებ- ლობა	სულ
თვითღირებულება						
დეკემბერი 31, 2009	4,945	4,409	2,745	1,734	3,953	17,786
შესყიდვა	-	304	272	42	509	1,127
გადატანა	1,513	284	7	317	(2,153)	(32)
რეალიზაცია	-	(58)	(167)	(18)	-	(243)
დეკემბერი 31, 2010	6,458	4,939	2,857	2,075	2,309	18,638
შესყიდვა	-	61	285	19	732	1,097
გადატანა	2,558	180	70	31	(2,839)	-
რეალიზაცია	(103)	(116)	(260)	(513)	(27)	(1,019)
დეკემბერი 31, 2011	8,913	5,064	2,952	1,612	175	18,716
დაგროვილი ცვეთა						
დეკემბერი 31, 2009	430	1,664	1,420	504	-	4,018
ცვეთის დარიცხვა შემცირება	160	534	346	199	-	1,239
რეალიზაციის შედეგად	-	(10)	(138)	(12)	-	(160)
დეკემბერი 31, 2010	590	2,188	1,628	691	-	5,097
ცვეთის დარიცხვა შემცირება	206	532	343	204	-	1,285
რეალიზაციის შედეგად	(103)	(91)	(255)	(178)	-	(627)
დეკემბერი 31, 2011	693	2,629	1,716	717	-	5,755
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
დეკემბერი 31, 2011	<u>8,220</u>	<u>2,435</u>	<u>1,236</u>	<u>895</u>	<u>175</u>	<u>12,961</u>
დეკემბერი 31, 2010	<u>5,868</u>	<u>2,751</u>	<u>1,229</u>	<u>1,384</u>	<u>2,309</u>	<u>13,541</u>

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ცვეთას სრულად დაქვემდებარებული ძირითადი საშუალებები შეადგენდა 1,128 ათას და 952 ათას ლარს, შესაბამისად.

18. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
სხვა ფინანსური აქტივები:		
დებიტორული დავალიანება	928	746
სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით	-	(3)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	928	743
სხვა არაფინანსური აქტივები:		
გირაოში დარჩენილი ქონება	25,166	13,308
არამატერიალური აქტივები	1,629	1,499
საგადასახადო ანგარიშსწორება, მოგების გადასახადის გარდა	1,275	77
მოთხოვნები	725	346
სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები	407	396
სხვა	17	30
სულ სხვა აქტივები	<u>30,147</u>	<u>16,399</u>

გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა სხვა აქტივებზე 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შენიშვნაში №5.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადაცემული აქტივები მოიცავს მიწასა და შენობებს 25,166 ათასი და 13,308 ათასი ლარის ოდენობით, რომლებიც ფასდება შემდეგ ღირებულებებს შორის უმცირესით: საბალანსო ღირებულება და რეალური ღირებულება გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. 2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილი გადაცემული აქტივები გადაფასდა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. მათი რეალური ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ იქნა შემდეგი მეთოდები: დისკონტირებული ფულადი სახსრების მეთოდი (საშემოსავლო მიდგომა) და გაყიდვის შედარების მეთოდი (შედარების მეთოდი). საბოლოო ღირებულების განსაზღვრის მიზნით განხორციელდა შემდეგი დადგენილი შეწონილი მაჩვენებლების გამოყენება სხვადასხვა მეთოდებით: დისკონტირებული ფულადი სახსრების მეთოდი - 30-40% და გაყიდვის შედარების მეთოდი - 60%-70%, რაც დამოკიდებული იყო იმაზე, თუ რა ხარისხით აკმაყოფილებდა გარკვეული შეფასება ისეთ მახასიათებლებს, როგორცაა ინფორმაციის სისრულე და სარწმუნოება, შეფასებული ქონების განსაზღვრა და სხვა.

	<u>არამატერიალური აქტივები</u>
თვითღირებულება	
დეკემბერი 31, 2009	2,359
შესყიდვა	136
რეალიზაცია	<u>(210)</u>
დეკემბერი 31, 2010	2,285
შესყიდვა	327
რეალიზაცია	<u>(59)</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>2,553</u>
დაგროვილი ამორტიზაცია	
დეკემბერი 31, 2009	797
წლის დარიცხვა	199
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	<u>(210)</u>
დეკემბერი 31, 2010	786
წლის დარიცხვა	194
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	<u>(56)</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>924</u>
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
დეკემბერი 31, 2011	<u><u>1,629</u></u>
დეკემბერი 31, 2010	<u><u>1,499</u></u>

19. ვალდებულებები ბანკების მიმართ

ვალდებულებები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
სხვა ბანკების საკორესპოდენტო ანგარიშები	97	37,184
ვეროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკი	14,302	20,257
შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკი	<u>11,599</u>	<u>9,205</u>
სულ ვალდებულებები ბანკების მიმართ	<u><u>25,998</u></u>	<u><u>66,646</u></u>

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ ვალდებულებებში შესული დარიცხული საპროცენტო ხარჯი შეადგენდა 923 ათას და 866 ათას ლარს, შესაბამისად.

ჯგუფი ვალდებულია ბანკების მიმართ ზემოთ ხსენებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში შეესაბამებოდეს ფინანსურ კოეფიციენტებს. ეს კოეფიციენტები მოიცავს ფიქსირებულ კოეფიციენტებს, სესხისა და კაპიტალის კოეფიციენტებს და სხვა ფინანსურ კოეფიციენტებს. 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა დაარღვია ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მიერ დაწესებული შემდეგი კოეფიციენტი –20 ყველაზე დიდი დაქვემდებარების კოეფიციენტი. ჯგუფმა მიიღო ნებართვა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან ამ ფინანსური კოეფიციენტის დარღვევაზე 2012 წლის 27 თებერვალს, 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაშთები ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მიმართ შეადგენდა 14,302 ათას ლარს.

20. კლიენტების ანგარიშები

კლიენტების ანგარიშები მოიცავს:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
ვალიანი დეპოზიტები	19,871	28,656
მოთხოვნამდე ანგარიშები	57,435	56,114
სულ კლიენტების ანგარიშები	<u>77,306</u>	<u>84,770</u>

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების ანგარიშები მოიცავს დარიცხულ საპროცენტო ხარჯებს 383 ათასი და 432 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების ანგარიშებმა შეადგინა 241 ათასი და 7,017 ათასი ლარი შესაბამისად, რაც წარმოადგენდა ჯგუფის მიერ გამოშვებული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების ანგარიშებზე ვალდებულებებმა ათი და ცხრა კლიენტის მიმართ შეადგინა 33,306 ათასი და 24,013 ათასი ლარი (კლიენტების ანგარიშების 43% და 28%) შესაბამისად, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
ანალიზი დარგების /კლიენტების ტიპების მიხედვით:		
ფიზიკური პირები	31,072	34,407
ვაჭრობა და მომსახურება	19,343	39,129
მშენებლობა	5,950	1,469
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	1,835	2,686
მრეწველობა	1,733	1,853
სოფლის მეურნეობა	351	649
ენერგეტიკა	139	489
სხვა	16,883	4,088
სულ კლიენტების ანგარიშები	<u>77,306</u>	<u>84,770</u>

21. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
კრედიტორული დავალიანება	32	432
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:		
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა	172	23
სადაზღვევო მომსახურება	1,045	1,349
სხვა	881	146
სულ სხვა ვალდებულებები	2,130	1,950

22. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი მოიცავს:

	ვალუტა	დაფარვის ვადა	საპრო- ცენტო განაკვეთი %	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	28- დეკემბერი -21	5%	5,016	-
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31-მარტი-26	2%	34,506	-
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31- მარტი -26	2%	11,381	-
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	9- თებერვალი -12	9%	-	17,824
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	13- დეკემბერი -11	9%	-	17,807
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	22- ივნისი -14	5%	16,721	17,741
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	1- ნოემბერი -14	9%	-	8,930
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	11- მაისი -12	9%	-	8,908
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	12- ივლისი -14	9%	-	8,906
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	17- ივლისი -14	9%	-	8,895
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	25- ოქტომბერი -11	9%	-	8,877
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	27- ნოემბერი -11	9%	-	8,877
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	26- ივნისი -15	9%	-	8,875
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	26- აპრილი -12	9%	-	8,875
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	28- ივნისი -14	9%	-	8,871
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	2- ოქტომბერი -14	9%	-	8,871
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	26- სექტემბერი -14	9%	-	7,987
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	24- აგვისტო -14	9%	-	7,103
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	31- იანვარი -15	9%	-	7,091
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	24- დეკემბერი -14	9%	-	5,328
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	28- დეკემბერი -11	9%	-	5,322
შპს ფინ სერვისი XXI	აშშ დოლარი	20- სექტემბერი -14	9%	-	4,444
				67,624	179,532
შპს ინტერ კონსალტინგ პლიუსი	აშშ დოლარი	22- ივნისი -14	5%	16,717	17,741
შპს ინტერ კონსალტინგ პლიუსი	აშშ დოლარი	17- ოქტომბერი -25	5%	11,701	12,419
შპს ინტერ კონსალტინგ პლიუსი	აშშ დოლარი	2- ოქტომბერი -14	5%	8,364	8,871
				36,782	39,031
შპს ჯორჯიან პოლდინგი	აშშ დოლარი	22- ივნისი -14	5%	16,714	17,741
შპს კრისტა ენტერპრაიზის	აშშ დოლარი	28- თებერვალი -17	5%	5,850	6,208
				22,564	23,949
სულ სუბორდინირებული სესხი				126,970	242,512

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სუბორდინირებულმა სესხმა მოიცვა დარიცხული საპროცენტო ხარჯი და შეადგინა 148 ათასი და 524 ათასი ლარი შესაბამისად.

ჯგუფის ლიკვიდაციის, ან გაკოტრების შემთხვევაში ამ სესხის გადახდა განხორციელდება ჯგუფის მიერ სხვა კრედიტორებისათვის ვალდებულებების დაფარვის შემდგომ.

2011 წლის 31 მარტს და 13 დეკემბერს ჯგუფმა გააფორმა ხელშეკრულება სუბორდინირებული სესხის თაობაზე შპს ფინ სერვისი XXI-სთან. ორივე სესხის ვადა იწურება 2026 წლის 31 მარტს. ხელშეკრულების თანახმად სესხი კონვერტირდება კაპიტალში დაფარვის ვადის ბოლოს. საპროცენტო სარგებლის გადახდა ხორციელდება ყოველწლიურად, ნომინალური განაკვეთით – 2 პროცენტი. სესხის აღიარებისას საბაზრო განაკვეთი მსგავსი ტიპის არაკონვერტირებად სესხზე იყო 5 პროცენტი.

23. სააქციო კაპიტალი

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 81,196 და 54,716 ჩვეულებრივი აქციისგან, ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი.

ჯგუფის სააქციო კაპიტალი მოიცავს შემდეგ აქციებს:

	სააქციო კაპიტალის წილი'000
ჩვეულებრივი აქციები	
დეკემბერი 31, 2009	54,716
აქციების გამოშვება	-
აქციების გამოსყიდვა	-
დეკემბერი 31, 2010	54,716
აქციების გამოშვება	26,480
აქციების გამოსყიდვა	-
დეკემბერი 31, 2010	<u>81,196</u>

24. ბარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით ხდება ფინანსური ინსტრუმენტების გარე-საბალანსო რისკების მონაწილე. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

ჯგუფი არასაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც იყენებს საბალანსო ოპერაციებში.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს გააჩნდა პირობით ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვის ხარჯი 384 ათასი და 1,184 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით პირობითი ვალდებულებები შეადგენდა:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები და სხვა ვალდებულებები	20,174	66,449
აკრედიტივები და სხვა გარიგებებთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები	8,241	988
სასესხო და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	<u>2,950</u>	<u>26,597</u>
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	<u>31,365</u>	<u>94,034</u>

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხაზის ლიმიტის გაზრდა მტკიცდება ჯგუფის მიერ თითოეული შემთხვევის განხილვის საფუძველზე და დამოკიდებულია მსესხებელის ფინანსურ მდგომარეობაზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი სახის გამოუყენებელმა საკრედიტო ხაზებმა შეადგინა 2,950 ათასი და 26,597 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე – 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა არსებითი სალიზინგო ვალდებულებები.

სასამართლო დავები – პერიოდულად და ბიზნესის ჩვეული მსვლელობისას ჯგუფი პრეტენზიებს იღებდა საკუთარი კლიენტებისა და კონტრაგენტებისაგან. ხელმძღვანელობის აზრით რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და შესაბამისად წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანარიშგებაში არ გათვალისწინებულია არანაირი რეზერვის ხარჯი.

გადასახადები – საქართველოს კომერციულ და საგადასახადო კანონმდებლობაში ისეთი მუხლების არსებობის გამო, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი და ასევე საგადასახადო ორგანოების მიერ მიღებული პრაქტიკიდან გამომდინარე ჯგუფის საქმიანობისას შემთხვევითი დასკვნების გაკეთებისას იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაში, გაუფასურების და დანაკარგების რეზერვის ხარჯის დადგენასთან მიმართებაში. ასეთი უზუსტობა დამატებით შეიძლება უკავშირდებოდეს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვისა და რეზერვის აღდგენაში დროებითი სხვაობების შეფასებას და დასაბეგრი მოგების შემცირებას. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ შეასრულეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადების გადახდა და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო.

საოპერაციო გარემო – ჯგუფი ძირითადად საქართველოში საქმიანობს. მარეგულირებელი კანონმდებლობა, რომელიც ბიზნეს-გარემოზე ახდენს ზემოქმედებას, სწრაფად იცვლება. პოლიტიკური სიტუაციისა და ბიზნეს-გარემოს უარყოფითმა ცვლილებამ შეიძლება რისკის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის აქტივები და საქმიანობა.

საპენსიო გეგმები – თანამშრომლები პენსიას საქართველოს მთავრობისაგან იღებენ საქართველოს კანონმდებლობისა და ნორმების შესაბამისად. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ გააჩნდა დამატებითი საპენსიო, პენსიაზე გასვლის შემდგომ ჯანმრთელობის დაზღვევის ვალდებულება, ან საპენსიო კრედიტები არსებულ, ან ყოფილ თანამშრომლებზე.

საოპერაციო გარემო – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი ხასიათდება ისეთი რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით. როგორც წარსულში ხდებოდა, რეალურ, ან მოსალოდნელ ფინანსურ პრობლემებს, ან განვითარებად ეკონომიკაში ინვესტიციების ჩადებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი რისკების ზრდას შეეძლო უარყოფითად ემოქმედა საქართველოში საინვესტიციო კლიმატზე და ზოგადად საქართველოს ეკონომიკაზე.

შედეგად, წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, კვლავ ექვემდებარება სწრაფ ცვლილებებს. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი, და სხვა კანონიერი და ფისკალური დაბრკოლებები სირთულეებს უქმნის საქართველოში ამჟამად მომუშავე საწარმოებს. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და ფულადი დონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური განვითარების პარალელურად.

გლობალურმა ფინანსურმა არეულობამ, რომელმაც უარყოფითი გავლენა მოახდინა საქართველოს კაპიტალისა და საკრედიტო ბაზრებზე 2009 და 2010 წლებში ჩაიარა და 2011 წლიდან საქართველოს ეკონომიკამ ზრდა დაიწყო. თუმცა, ისევ არსებობს არსებითი ეკონომიური გაურკვევლობა. გლობალურ ფინანსურ სისტემაში არსებულმა სისტემური რისკებით გამოწვეულმა უარყოფითმა ცვლილებებმა, მათ შორის საკრედიტო გარემოს შეზღუდვამ შეიძლება შეანელოს ან ხელი შეუშალოს ეკონომიკის განვითარებას საქართველოში, უარყოფითად იმოქმედოს კაპიტალის ხელმისაწვდომობაზე და ღირებულებაზე კომპანიისთვის და უფრო ზოგადად მის საქმიანობაზე, ოპერაციების შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე.

25. ბარიბეგები დაკავშირებულ მხარეებთან

ოპერაციები ბანკსა და შვილობილ კომპანიებს შორის, რომლებიც ბანკის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ, ამოღებულ იქნა კონსოლიდაციის დროს და ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის. გარიგებები ბანკსა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
კლიენტებზე გაცემული სესხები	16,414	388,899	37,623	445,157
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	16,414		37,623	
გაუფასურების რეზერვის ხარჯი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	(502)	(132,747)	(854)	(37,068)
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	(502)		(854)	
კლიენტების ანგარიშები	30,582	77,306	6,873	84,770
- აქციონერები	11,891		842	
- ძირითადი მმართველი პერსონალი	-		62	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	18,691		5,969	
სუბორდინირებული სესხი	126,970	126,970	242,512	242,512
- აქციონერები	126,970		242,512	
რეზერვები	4	384	12	1,184
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	4		12	
აკრედიტივები და პირობით ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ოპერაციები	-	8,241	889	988
- სხვა დაკავშირებული მხარეები			889	
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	-	20,174	552	66,449
- სხვა დაკავშირებული მხარეები			552	

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
ძირითადი მმართველი პერსონალის ანაზღაურება:				
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურება	774	7,567	722	8,201

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის სრული მოგებისა და ზარალის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	კატეგორია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი	5,614	65,165	4,865	63,342
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	5,614		4,865	
საპროცენტო ხარჯი	(19,318)	(25,803)	(21,972)	(27,223)
- აქციონერები	-		-	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	(19,318)		(21,972)	
საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	(301)	(106,249)	(256)	1,572
- სხვა დაკავშირებული მხარეები			(256)	
საკომისიო შემოსავალი	196	4,496	297	4,187
- აქციონერები	7		3	
- ძირითადი მმართველი პერსონალი	1		1	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	188		293	

26. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

რეალური ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელზეც ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს გარიგების მოსურნე გათვითცნობიერებულ მხარეებს შორის კომერციული ოპერაციის შედეგად გარდა სალიკვიდაციო და იძულებითი გარიგებებისა.

აქტივები რომელთა რეალური ღირებულება უახლოვდება საბალანსო ღირებულებას

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება უტოლდება რეალურ ღირებულებას, იმ შემთხვევაში თუ მათ გააჩნიათ ხანმოკლე დაფარვის ვადა (3 თვეზე ნაკლები). ეს დაშვება ასევე ეხებათ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ დაფარვის ვადა.

ბანკებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ბანკებზე გაცემული სესხების და ავანსების რეალური ღირებულების შეფასება მოხდა იმავე მეთოდების გამოყენებით, რაც ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებისას, რეალური ღირებულებით, როგორც ეს ქვემოთ მოცემულ შეფასების მეთოდებშია აღწერილი.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებზე სესხები და ავანსები გაიცემა ფიქსირებულ განაკვეთებში. რადგან საქართველოში არ არსებობს სესხებისა და ავანსების მეორადი ბაზარი, ასევე არ არსებობს სარწმუნო ხელმისაწვდომი საბაზრო ღირებულება ამ პორტფელისათვის.

- (ა) ცვლადი განაკვეთი – ხელმძღვანელობის აზრით საბალანსო ღირებულება შეიძლება რეალურ ღირებულებად მივიჩნიოთ.
- (ბ) ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი – ზოგიერთ უზრუნველყოფილ სესხს აქვს ფიქსირებული განაკვეთი. რეალური ღირებულება გამოითვლება ბაზარზე ხელმისაწვდომი განაკვეთების შედარებით საანგარიშგებო თარიღში ანალოგიური სესხებისათვის, რომელთა დარჩენილი ფიქსირებული პერიოდის ვადა ტოლია.

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინსტრუმენტები

გასაყიდად განკუთვნილი ფინანსური აქტივების შესაფასებლად გამოყენებული ტექნიკა ან შეფასების მოდელები ძირითადად შედგება არაკოტირებული კაპიტალისა და სავალო ფასიანი ქაღალდებისაგან.

ამ აქტივების შეფასება მოხდა შეფასების მოდელებით, რომლებშიც გამოყენებულია როგორც დაკვირვებადი, ასევე არადაკვირვებადი მონაცემები. მოდელის არადაკვირვებად კომპონენტებს შორისაა ინვესტირების ობიექტის მომავალი ფინანსური მდგომარეობის პროგნოზი, რისკის პროგნოზი, ინვესტირების ობიექტის მოდერნიზაციის სფეროს ეკონომიკური პროგნოზები და იურისდიქციასთან მომართებაში გაკეთებული დაშვებები.

გარდა ქვემოთ მითითებული გამონაკლისებისა, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება შეიძლება მიახლოებულია რეალურ ღირებულებასთან:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	26,789	26,789	22,555	22,555
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	27,601	27,595	89,278	88,916
კლიენტებზე გაცემული სესხები	256,152	255,100	408,089	407,212
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	322	322	245	245
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	6,414	6,414	18,147	18,147
სხვა ფინანსური აქტივები	928	928	743	743
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	25,998	25,738	66,646	66,429
კლიენტების ანგარიშები	77,306	77,249	84,770	84,091
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	32	32	432	432
სუბორდინირებული სესხი	126,970	126,970	242,512	240,777

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება განისაზღვრება შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება სტანდარტული წესებითა და პირობებით და ივაჭრება სხვადასხვა ლიკვიდურ ბაზრებზე და განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასების მიხედვით (მოიცავს გამოქვეყნებულ გამოსყიდულ ობლიგაციებს (ვალდებულებებს), თამასუქებს, სხვადასხვა და მუდმივმოქმედ ვალდებულებებს).
- ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (არ მოიცავს დერივატივებს) რეალური ღირებულებით აღირიცხება პრაქტიკაში მიღებული ფასწარმოქმნის მოდელის და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის შედეგად, ბაზარზე არსებული გარიგებების მიხედვით დილერების ფასების კოტირებით მსგავს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე.

27. კაპიტალის რისკის მართვა

ჯგუფი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჯგუფის უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების პრინციპის საფუძველზე ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მაქსიმალური გახადოს აქციონერების უკუგება.

ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობა სხვა ღონისძიებებთან ერთად მონიტორინგს ექვემდებარება 1988 წელს ბაზელის კომიტეტის დადგენილ მაჩვენებლებზე და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობისას დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

გასული წლის განმავლობაში ჯგუფმა გარედან დაწესებული კაპიტალის ყველა მოთხოვნა დააკმაყოფილა.

ჯგუფის კაპიტალის სტრუქტურა მოიცავს სესხს, რომელიც მოიცავს სუბორდინირებულ სესხს რომელიც აღწერილია 22-ე შენიშვნაში და კაპიტალს, რომელიც ექვემდებარება დამფუძნებლების აქციონერებს და მოიცავს გამოშვებულ კაპიტალს, რეზერვებს და გაუნაწილებელ მოგებას, როგორც წარმოდგენილია კაპიტალში ცვლილებების შესახებ ანგარიშში.

ხელმძღვანელთა საბჭო კაპიტალის სტრუქტურას წელიწადში ერთხელ განიხილავს. საბჭო ითვალისწინებს კაპიტალის ღირებულებას და თითოეული კაპიტალის კლასთან დაკავშირებულ რისკს. ხელმძღვანელთა საბჭოს რეკომენდაციებზე დაყრდნობით ჯგუფი ახორციელებს საერთო კაპიტალის სტრუქტურის დაბალანსებას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვების და ახალი სესხების გაცემით, ან არსებული სესხების დაფარვით.

ჯგუფის საერთო პოლიტიკა კაპიტალის რისკთან მიმართებაში უცვლელია 2010 წლიდან.

შემდეგი ცხრილი აანალიზებს ჯგუფის მიერ კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის სახედამხედველო კაპიტალის რესურსებს ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილი პრინციპების შესაბამისად.

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
მოძრაობები პირველად კაპიტალში:		
1 იანვარი	171,786	136,257
წმინდა მოგება	(64,191)	35,355
აქციების გამოშვება	26,480	-
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	20,999	-
უმცირესობის წილი	390	174
31 დეკემბერი	155,464	171,786
	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
სახედამხედველო კაპიტალის შემადგენლობა:		
პირველადი კაპიტალი:		
სააქციო კაპიტალი	81,196	54,716
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	24,816	3,817
გაუნაწილებელი მოგება	48,014	112,205
უმცირესობის წილი	1,438	1,048
სულ შესაბამისი პირველადი კაპიტალი	155,464	171,786
სუბორდინირებული სესხი (1 რიგის კაპიტალის 50%-ით შეზღუდული)	77,732	85,893
ფინანსურ ქმედებებში ჩართულ კომპანიებში ინვესტიციების გამოკლებით	(250)	(216)
სულ სახედამხედველო კაპიტალი	232,946	257,463
კაპიტალის კოეფიციენტები:		
პირველადი კაპიტალი	37.14%	32.84%
სულ კაპიტალი	55.64%	49.22%

კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველსაყოფად სტანდარტებით დაწესებული რაოდენობრივი საზომები ჯგუფისაგან მოითხოვს მთლიანი კაპიტალის (8%) და პირველადი კაპიტალის (4%) რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების მინიმალური ნაშთების და კოეფიციენტების შენარჩუნებას.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საერთო კაპიტალის თანხის გაანგარიშებისას ჯგუფმა გაითვალისწინა მიღებული სუბორდინირებული სესხი, რომელიც პირველადი კაპიტალის 50%-ით შეიზღუდა. ჯგუფის გაკოტრების, ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ სესხის გადახდა მოხდება ჯგუფის მიერ ყველა სხვა ვალდებულების დაფარვის შემდეგ.

28. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ჯგუფის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ჯგუფის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს

ჯგუფი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტური მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ჯგუფმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ჯგუფი დაიცავს რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით ჯგუფი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიაღებება ფინანსური ზარალი.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება მმართველი ორგანოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. ეს პროცესები სრულდება საკრედიტო კომიტეტის და ჯგუფის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ. საკრედიტო კომიტეტის მიერ ნებისმიერი განაცხადის გაკეთებამდე საკრედიტო პროცესებთან დაკავშირებული ყველა რეკომენდაცია (მსესხებლისათვის ლიმიტების დამტკიცება, ან ცვლილებების შეტანა სესხის ხელშეკრულებებში და სხვა) განიხილება და მტკიცდება ფილიალის რისკების ხელმძღვანელის ან რისკების მართვის განყოფილების მიერ. ყოველდღიური რისკის მართვას ახორციელებს საკრედიტო განყოფილების უფროსი და ფილიალის საკრედიტო განყოფილება.

ერთ მსესხებელზე და მსესხებელთა ჯგუფზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის განსაზღვრის მიზნით, ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ კვარტალურად მაინც მტკიცდება მისაღები საკრედიტო რისკის დონე, აგრეთვე ლიმიტები საკრედიტო რისკის დონეზე მსესხებლის, ან პროდუქტის მიხედვით (მრეწველობის დარგების) და რეგიონის მიხედვით. თითოეულ მსესხებელზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის ოდენობა ექვემდებარება მონიტორინგს ყოველი ახალი სესხის გაცემისას. საკრედიტო ლიმიტების ცვლილების ინიცირება შეუძლია საკრედიტო კომიტეტს, რაც სამეთვალყურეო საბჭოს მხრიდან დამტკიცებას საჭიროებს. ლიმიტების მონიტორინგი ყოველდღიურად ხორციელდება.

სესხების უმეტეს შემთხვევაში ჯგუფი საჭიროებისამებრ იღებს სესხის უზრუნველყოფას, ან კორპორატიულ ან ინდივიდუალურ გარანტიებს. სესხები მნიშვნელოვან ნაწილს ინდივიდუალური სესხები წარმოადგენს, სადაც არ არსებობს აღნიშნული სახის გირაო. ამგვარი რისკები ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს და ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ გადახედვას.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით გასაცემი კრედიტის გამოუყენებელ ნაწილს. გარე-საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც კონტრაგენტის მხრიდან საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებული შესაძლო დანაკარგი. რაც შეეხება შესაძლო სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს გამოუყენებელი სესხის თანხის შესაბამისი ზარალი. მიუხედავად ამისა, ზარალის სავარაუდო თანხა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ თანხაზე, ვინაიდან შესაძლო სასესხო ვალდებულება პირობითია კლიენტის მხრიდან სპეციფიური საკრედიტო სტანდარტების დაცვის შესაბამისად. ჯგუფი იყენებს იგივე საკრედიტო პოლიტიკას პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში, როგორც ბალანსში ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში, რაც ითვალისწინებს გარკვეულ პროცედურების განხორციელებას სესხის დამტკიცების მიზნებისათვის, მათ შორის ლიმიტების გამოყენებას რისკის შესამცირებლად და მიმდინარე მონიტორინგს. ჯგუფი აკონტროლებს საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, ვინაიდან გრძელვადიან ვალდებულებებს როგორც წესი გააჩნია უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების მაქსიმალური ოდენობა

ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის მიმართ ცვალებადია და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ რისკებზე, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებულ ზოგად რისკებზე.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარე-საბალანსო აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას. ბალანსში ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი იმ შემთხვევაში თუ უზრუნველყოფა და ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულია და პირობითი ვალდებულებები, ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება, წარმოდგენილია ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისწინებული ღირებულებით.

	მაქსიმალური დაქვემდებარება	
	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით		
ასახული ფინანსური აქტივები	15,479	2,901
მთხოვნები ბანკების მიმართ	27,601	89,278
კლიენტებზე გაცემული სესხები	256,152	408,089
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	322	245
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	6,414	18,147
სხვა ფინანსური აქტივები	928	743
გაცემული გარანტიები და მსგავსი პირობითი ვალდებულებები	20,174	66,449
გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები	2,950	26,597

გარე-საბალანსო რისკი

გარე-საბალანსო რისკების სამართავად ჯგუფი ძირითადად იყენებს რისკის მართვის იმავე პოლიტიკას რითაც სარგებლობს საბალანსო რისკების მართვისას. რას შეეხება სესხის გაცემისა და კლიენტებისა და კონტრაგენტების ვალდებულებებს ჯგუფი იყენებს იმავე საკრედიტო მართვის პოლიტიკას რითაც სარგებლობს სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. მოთხოვნილი უზრუნველყოფა დამოკიდებული იქნება კონტრაგენტის სიძლიერესა და გარიგების სპეციფიკაზე.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების ტიპის მიხედვით

დეკემბერი 31, 2011:

	არც გადაგადა- ცილებული და არც ინდივიდუ- ალურად გაუფასუ- რებული	გადაგადა- ცილებული მაგრამ ინდივიდუ- ალურად არ გაუფასუ- რებული	ინდივიდუ- ალურად გაუფასუ- რებული	ჯგუფურად გაუფასუ- რებული	(გაუფასუ- რების რეზერვი)	სულ
ბალანსები ეროვნულ ბანკთან	16,462	-	-	-	-	16,462
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	27,601	-	-	-	-	27,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	132,759	8,298	233,189	14,653	(132,747)	256,152
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	322	-	-	-	-	322
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	6,414	-	-	-	-	6,414
სხვა ფინანსური აქტივები	928	-	-	-	-	928

დეკემბერი 31, 2010:

	არც გადაგადა- ცილებული და არც ინდივიდუ- ალურად გაუფასუ- რებული	გადაგადა- ცილებული მაგრამ ინდივიდუ- ალურად არ გაუფასუ- რებული	ინდივიდუ- ალურად გაუფასუ- რებული	ჯგუფურად გაუფასუ- რებული	(გაუფასუ- რების რეზერვი)	სულ
ბალანსები ეროვნულ ბანკთან	10,924	-	-	-	-	10,924
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	89,278	-	-	-	-	89,278
კლიენტებზე გაცემული სესხები	180,318	8,747	166,474	89,618	(37,068)	408,089
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	245	-	-	-	-	245
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	18,147	-	-	-	-	18,147
სხვა ფინანსური აქტივები	743	-	-	-	-	743

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით, რომელიც გამოსცა საერთაშორისო სააგენტო "Fitch"-მა. უმაღლესი შეფასება არის ააა. საინვესტიციო ფინანსურ აქტივებს გააჩნიათ შეფასება ააა-დან ბბბ-მდე.

ფინანსური აქტივები, რომელთა შეფასება ბბბ-ზე ნაკლებია კლასიფიცირდება, როგორც სპეკულატიური რეიტინგის მქონე.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაშთებმა საქართველოს ეროვნულ ბანკში შესაბამისად შეადგინდა 16,462 ათასი და 10,924 ათასი ლარი. საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიხედვით შეესაბამებოდა საინვესტიციო დონე ბბბ.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

	ააა	აა	ა	ბბბ	< ბბბ	შეუფასებელი	სულ 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	-	-	-	-	16,462	-	16,462
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	-	862	-	-	14,617	15,479
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	1,141	13,472	-	9,848	3,140	27,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	256,152	256,152
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	322	322
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	-	-	6,414	-	6,414
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	928	928

დეკემბერი 31, 2010:

	ააა	აა -	ა	ბბბ	< ბბბ	შეუფასებელი	სულ 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	-	-	-	10,924	-	-	10,924
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	-	820	90	-	1,991	2,901
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	16,527	6,301	460	65,990	-	89,278
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	408,089	408,089
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	245	245
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	-	18,147	-	-	18,147
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	743	743

საბანკო სექტორი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ბანკთაშორის დეპოზიტებთან მიმართებაში. კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში რისკების მოცულობა კონცენტრირდება საქართველოში. საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას მონიტორინგი რეგულარულად უტარდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ჯგუფის საქმიანობის შესაბამისობას კანონმდებლობის და რეგულირების მოთხოვნების მიმართ და მათ გაველენას ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს მეთოდი საშუალებას აძლევს ჯგუფს მინიმუმამდე დაიყვანოს საქართველოში არსებული საინვესტიციო გარემოს ცვლილებებთან დაკავშირებული შესაძლებელი დანაკარგები.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31 2011 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	26,789	-	-	26,789
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	106	15,373	15,479
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	11,909	14,192	1,500	27,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	256,152	-	-	256,152
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	322	-	-	322
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	6,414	-	-	6,414
სხვა ფინანსური აქტივები	928	-	-	928
სულ ფინანსური აქტივები	302,514	14,298	16,873	333,685
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	95	-	25,903	25,998
კლიენტების ანგარიშები	74,911	1,525	870	77,306
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	32	-	-	32
სუბორდინირებული სესხი	121,106	5,864	-	126,970
სულ ფინანსური ვალდებულებები	196,144	7,389	26,773	230,306
წმინდა კოზიცი	106,370	6,909	(9,900)	

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	22,555	-	-	22,555
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	265	2,636	2,901
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	65,986	891	22,401	89,278
კლიენტებზე გაცემული სესხები	407,612	-	477	408,089
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	245	-	-	245
დაფარვის ვალდებულებები	18,147	-	-	18,147
სხვა ფინანსური აქტივები	743	-	-	743
სულ ფინანსური აქტივები	515,288	1,156	25,514	541,958
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	37,183	1	29,462	66,646
კლიენტების ანგარიშები	84,046	185	539	84,770
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	432	-	-	432
სუბორდინირებული სესხი	236,303	6,209	-	242,512
სულ ფინანსური ვალდებულებები	357,964	6,395	30,001	394,360
წმინდა კოიციბა	157,324	(5,239)	(4,487)	

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, რომლებიც უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს მათი დაფარვის ვადის დადგომისას.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც განსაზღვრავს ჯგუფის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდობის კონტროლი ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება, მიმდინარე ლიკვიდობის შენარჩუნება და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ჯგუფი ახორციელებს კლიენტების და ჯგუფის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ პროპორციაზე გასანადგობელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორის და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განადგობა მოთხოვნის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი:

- (ა) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის ადრეული თარიღით, როდესაც ჯგუფი ვალდებული იქნება დაფაროს ვალდებულება; და
- (ბ) ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობა, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ ვალდებულებებზე ადრეული თარიღით, როდესაც ჯგუფმა უნდა გამოისყიდოს ვალდებულება, და
- (გ) ფინანსური აქტივების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის და რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე დაფარვის საკონტრაქტო პირობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით, როდესაც ჯგუფი ვარაუდობს, რომ ფულადი სახსრების შემოდინება სხვა დროსაა მოსალოდნელი.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფების მიხედვით ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას.

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2011 წლის დეკემბერი 31, სულ
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	9,197	-	-	-	-	9,167
კლიენტებზე გაცემული სესხები დაფარვის ვალდებულ ფლობილი ინვესტიციები	27,828	1,008	28,653	95,996	102,667	256,152
	1,000	4,000	1,414	-	-	6,414
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	38,025	5,008	30,067	95,996	102,667	271,773
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	26,789	-	-	-	-	26,789
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	15,479	-	-	-	-	15,479
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	18,404	-	-	-	-	18,404
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	322	-	322
სხვა ფინანსური აქტივები	928	-	-	-	-	928
სულ ფინანსური აქტივები	99,625	5,008	30,067	96,318	102,667	333,655
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	-	10,893	13,648	1,361	25,902
კლიანტების ანგარიშები	7,597	4,902	10,488	2,142	12	25,141
სუბორდინირებული სესხი	147	-	-	41,758	85,065	126,970
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	7,744	4,902	21,381	57,548	86,438	178,013
ვალდებულებები ბანკებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	96	-	-	-	-	96
კლიანტების ანგარიშები	52,165	-	-	-	-	52,165
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	32	-	-	-	-	32
სულ ფინანსური ვალდებულებები	60,037	4,902	21,381	57,548	86,438	230,306
საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	30,281	106	8,686	38,448	16,229	
საპროცენტო შემოსავლის ჯამური მგრძობელობა	30,281	30,387	39,073	77,521	93,750	
ლიკვიდობა	39,558	106	8,686	38,770	16,229	
ჯამური ლიკვიდობა	39,558	39,694	48,380	87,150	103,379	

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2010 წლის დეკემბერი 31, სულ
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები ბანკების მიმართ კლიენტებზე გაცემული სესხები	64,541	2,352	266	-	-	67,159
დაფარვის ვალდებულებები ინვესტიციები	17,263	11,395	22,243	65,214	291,974	408,089
	<u>6,343</u>	<u>10,338</u>	<u>1,466</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>18,147</u>
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	88,147	24,085	23,975	65,214	291,974	493,395
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	22,555	-	-	-	-	22,555
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	2,901	-	-	-	-	2,901
მოთხოვნები ბანკების მიმართ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	22,119	-	-	-	-	22,119
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	245	-	245
	<u>743</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>743</u>
სულ ფინანსური აქტივები	<u>136,465</u>	<u>24,085</u>	<u>23,975</u>	<u>65,459</u>	<u>291,974</u>	<u>541,958</u>
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ კლიენტების ანგარიშები	57,317	-	9,205	-	-	66,522
სუბორდინირებული სესხი	23,086	4,047	17,933	2,984	283	48,333
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>40,884</u>	<u>183,000</u>	<u>18,628</u>	<u>242,512</u>
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	80,403	4,047	68,022	185,984	18,911	357,367
ვალდებულებები ბანკებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ კლიენტების ანგარიშები	124	-	-	-	-	124
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	35,268	151	693	325	-	36,437
	<u>432</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>432</u>
სულ ფინანსური ვალდებულებები	<u>116,227</u>	<u>4,198</u>	<u>68,715</u>	<u>186,309</u>	<u>18,911</u>	<u>394,360</u>
საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა	7,744	20,038	(44,047)	(120,770)	273,063	
საპროცენტო შემოსავლის ჯამური მგრძობელობა	<u>7,744</u>	<u>27,782</u>	<u>(16,265)</u>	<u>(137,035)</u>	<u>136,028</u>	
ლიკვიდობა	20,238	19,887	(44,740)	(120,850)	273,063	
ჯამური ლიკვიდობა	<u>20,238</u>	<u>40,125</u>	<u>(4,615)</u>	<u>(125,465)</u>	<u>147,598</u>	

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ანგარიშში წარმოდგენილ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც მიუთითებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ დარჩენილ გადახდებზე (საპროცენტო განაკვეთის ჩათვლით), რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენ- ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2011 სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	2.35%	1,089	2,171	9,772	14,271	725	28,028
კლიენტების ანგარიშები	7.70%	8,746	4,867	10,129	3,115	12	26,869
სუბორდინირებული სესხი	5.00%	242	439	1,953	55,517	68,819	126,970
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		10,007	7,477	21,854	72,903	69,556	181,867
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		96	-	-	-	-	96
კლიენტების ანგარიშები სხვა ფინანსური ვალდებულებები		53,824	35	630	389	28	54,906
		32	-	-	-	-	32
სულ ფინანსური ვალდებულებები		63,959	7,512	22,484	73,292	69,584	263,901

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფინანსური გაღებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1.34%	58,203	98	9,500	-	-	67,801
კლიენტების ანგარიშები	9.10%	23,452	4,621	19,379	3,875	412	51,739
სუბორდინირებული სესხი	9.00%	1,667	5,001	55,886	231,970	27,011	321,535
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური გაღებულებები		83,322	9,720	84,765	235,845	27,423	441,075
ვალდებულებები ბანკებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ		124	-	-	-	-	124
კლიენტების ანგარიშები		35,268	151	693	325	-	36,437
სხვა ფინანსური გაღებულებები		432	-	-	-	-	432
სულ ფინანსური გაღებულებები		119,146	9,871	85,458	236,170	27,423	478,068

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასების დადგენის სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ჯგუფი. ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია ჯგუფის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებსა და იმ რისკებში, რომლებსაც ის ექვემდებარება.

ჯგუფი ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებს, ვინაიდან საწარმოები ჯგუფი სესხებს იღებს როგორც ფიქსირებული, ასევე მცოცავი განაკვეთებით. ჯგუფი ამ რისკებს მართავს ფიქსირებული და მცოცავი განაკვეთის მქონე სესხების შერევის საშუალებით.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ჯგუფის პოზიტიურ საპროცენტო მარჟას. ჯგუფის ხელმძღვანელობა აწარმოებს ჯგუფის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ჯგუფის მომგებიანობაზე.

ჯგუფის სესხის კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უმეტესობა, რომლებიც საპროცენტო სარგებლის მატარებელია, ან ცვლადია, ან მოიცავს პირობას, რომელიც საპროცენტო განაკვეთის მსესხებლის შეხედულებებისამებრ შეცვლის საშუალებას იძლევა. ჯგუფი ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთის მარჟის მონიტორინგს და შესაბამისად მიაჩნია რომ არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და ფულადი სახსრების მოძრობის რისკს.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობიარობა

საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკებს ჯგუფი მართავს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით, რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის კონიუქტურის ნეგატიური ცვლილებების შედეგად. ჯგუფის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ჯგუფის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ჯგუფის მგრძობიარობას საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ჯგუფის მომგებიანობაზე.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მგრძობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია რისკების ანგარიშებით, რომლებსაც ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	184	(184)	1,417	(1,417)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	5,123	(5,123)	8,450	(8,450)
	128	(128)	204	(204)
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(518)	518	(704)	704
კლიენტების ანგარიშები	(503)	503	(1,788)	1,788
სუბორდინირებული სესხი	(2,539)	2,539	(4,869)	4,869
წმინდა გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	1,875	(1,875)	2,745	(2,745)

გავლენა კაპიტალზე:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	156	(156)	1,205	(1,205)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	4,355	(4,355)	7,183	(7,183)
	109	(109)	173	(173)
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(440)	440	(599)	599
კლიენტების ანგარიშები	(428)	428	(1,520)	1,520
სუბორდინირებული სესხი	(2,158)	2,158	(4,139)	4,139
წმინდა გავლენა კაპიტალზე	1,594	(1,594)	2,303	(2,303)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ჯგუფი ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სასაზინო განყოფილება ახორციელებს ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.6703 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.1614 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2011 Total
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	12,228	12,099	2,348	114	26,789
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	15,312	-	167	15,479
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	11,616	15,514	342	129	27,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	114,383	134,369	7,400	-	256,152
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	322	-	-	-	322
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	6,414	-	-	-	6,414
სხვა ფინანსური აქტივები	393	354	103	78	928
სულ ფინანსური აქტივები	146,356	177,648	10,193	488	333,685
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	55	25,942	1	-	25,998
კლიენტების ანგარიშები	17,414	53,748	6,094	50	77,306
სუბორდინირებული სესხი	18	14	-	-	32
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	126,970	-	-	126,970
სულ ფინანსური ვალდებულებები	17,487	206,674	6,095	50	230,306
ღია საბალანსო პოზიცია	127,869	(29,026)	4,098	438	

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.7728 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.3500 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	13,347	7,703	1,418	87	22,555
მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	-	2,696	-	205	2,901
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	65,792	11,084	12,243	159	89,278
კლიენტებზე გაცემული სესხები	81,561	316,951	9,577	-	408,089
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	245	-	-	-	245
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	18,147	-	-	-	18,147
სხვა ფინანსური აქტივები	743	-	-	-	743
სულ ფინანსური აქტივები	179,835	338,434	23,238	451	541,958
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	55	52,470	14,121	-	66,646
კლიენტების ანგარიშები	26,831	47,786	9,842	311	84,770
სუბორდინირებული სესხი	-	242,512	-	-	242,512
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	432	-	-	-	432
სულ ფინანსური ვალდებულებები	27,318	342,768	23,963	311	394,360
ღია საბალანსო პოზიცია	152,517	(4,334)	(725)	140	

სავალუტო რისკის მგრძობიარობა

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ჯგუფის მგრძობიარობას 5%-იან ზრდასა და შემცირებაზე აშშ დოლარის ლართან მიმართებაში. 5% არის მგრძობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტის დენომინირებულ ფულად ერთეულს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 5%-იანი ცვლილებით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	ლარი/აშშ დოლარი +5%	ლარი/აშშ დოლარი -5%	ლარი/აშშ დოლარი +5%	ლარი/აშშ დოლარი -5%
გავლენა მოგებასა და ზარალზე გადასახადებამდე	1,410	(1,410)	216	(216)
გავლენა კაპიტალზე	1,199	(1,199)	184	(184)

მგრძობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ძირითად დაშვებებში ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი, ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ჯგუფის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად ჯგუფის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტიურ გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხებიან. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომშვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ჯგუფზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს.

ჯგუფი საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით მართავს. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ლიმიტებისა და მარჟების და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენამ და შენარჩუნებამ. გაუნაღებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ჯგუფი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს რისკს რომელიც წარმოიშობება სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად. კონტროლის არ არსებობის შემთხვევაში საოპერაციო რისკმა შეიძლება გამოიწვიოს რეპუტაციის გაუარესება, იურიდიული სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ჯგუფს ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ უნდა ეცადოს ამ რისკების მართვას უნდა ეცადოს კონტროლის გარემოსა და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

29. რეპორტის შემდგომი მოვლენები

ფინანსური წლის დასრულების შემდეგ ჯგუფმა შეავსო სააქციო კაპიტალი 11,701 ათასი ლარით სუბორდინირებული სესხის კონვერტაციის მეშვეობით, რომელიც თავდაპირველად ჰქონდა ალებული შპს ფინსერვის XXI – სგან.